

**VIŠJA STROKOVNA ŠOLA ACADEMIA,  
MARIBOR**

## **DIPLOMSKO DELO**

### **Pomen računovodskih informacij iz letnega poročila za sprejemanje odločitev na različnih nivojih odločanja**

Kandidatka: Irena JURIČ

Študentka študija ob delu

Št. indeksa: 11190122510

Program: Računovodja

Mentorica: dr. Vlasta Črčinovič Krofič

Maribor, avgust 2010

## **IZJAVA O AVTORSTVU DIPLOMSKE NALOGE**

Podpisana Irena JURIČ, št. indeksa 11190122510, sem avtorica diplomske naloge dela z naslovom »Pomen računovodskih informacij iz letnega poročila za sprejemanje odločitev na različnih nivojih odločanja«,

ki sem jo napisala pod mentorstvom dr. Vlaste Črčinovič Krofič.

S svojim podpisom zagotavljam, da:

- je predložena diplomska naloga izključno rezultat mojega dela;
- sem poskrbel/a, da so dela in mnenja drugih avtorjev, ki jih uporabljam v predloženi nalogi, navedena oz. citirana skladno s pravili Višje strokovne šole Academia;
- se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del oz. misli, kot svojih lastnih – kaznivo po Zakonu o avtorskih in sorodnih pravicah; UL št. 16/2007; (v nadaljevanju ZASP), prekršek pa podleže tudi ukrepom VSŠ Academia skladno z njenimi pravili;
- skladno z 32. členom ZASP dovoljujem VSŠ Academia objavo diplomske naloge na spletnem portalu šole.

Kraj in datum:

Maribor, 20.08.2010

Podpis študenta:

## **ZAHVALA**

Iskreno se zahvaljujem mentorici dr. Vlasti Črčinovič Krofič za vztrajnost, potrpljenje in pomoč pri pisanju diplomskega dela.

Zahvaljujem se tudi timu poslovnega centra Academia za strokovno in kakovostno izvedbo izobraževanja, vzpodbude pri študiju in prijazne besede.

Zahvaljujem se tudi ga. Andreji Vinko za strokovno lektoriranje diplomskega dela.

Posebna zahvala pa gre moji družini, ki me je vzpodbujala in mi pomagala pri doseganju ciljev.

## **POVZETEK**

Namen diplomskega dela je ugotoviti vrste računovodskih informacij, jih teoretično proučiti in ugotoviti, katere računovodske informacije lahko dobimo iz letnega poročila, kako jih lahko med seboj primerjamo, da pridobijo na izrazni moči, in kako vplivajo na odločanje določenega segmenta uporabnikov.

Diplomsko delo je razdeljeno na dva dela. V prvem bomo teoretično proučili računovodske informacije, njihove uporabnike ter vsebinsko opisali sestavine in zakonske okvirje letnega poročila, pri čemer si bomo pomagali s slovensko in tujo literaturo. V drugem delu pa bomo na praktičnem primeru prikazali, katere informacije lahko s pomočjo običajne analize in kazalnikov izluščimo iz letnega poročila in kako te vplivajo na odločitve na različnih nivojih odločanja.

Ključne besede: računovodske informacije, letno poročilo, analiza bilance stanja, analiza izkaza poslovnega izida, kazalniki, uporabniki računovodskih informacij

## **ABSTRACT**

The purpose of this thesis is to establish and theoretically study series of accounting informations in order to find out, which accounting informations one can obtain from annual report, how to compare them to gain expressive power and how they influence the decisions of specific user segments.

This thesis is divided in two parts; the first part is a theoretical study of accounting informations and users of these informations and also a description of the components and legal frames of annual report with assistance of slovene and foreign literature.

The second part is a practical example that shows which informations can be obtained from annual report with the help of common analysis and accounting ratios and how these informations influence the decisions on various levels of decision-making.

Key words: accounting information, annual report, analysis of balance sheet, analysis of profit and loss account, accounting ratios, users of accounting informations

# KAZALO

|          |                                                                       |           |
|----------|-----------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>1</b> | <b>UVOD.....</b>                                                      | <b>8</b>  |
| 1.1      | OPREDELITEV PROBLEMA.....                                             | 8         |
| 1.2      | NAMEN, CILJI OSNOVNE TRDITVE DIPLOMSKEGA DELA .....                   | 9         |
| 1.3      | PREDPOSTAVKE IN OMEJITVE .....                                        | 10        |
| 1.4      | UPORABLJENE METODE .....                                              | 10        |
| <b>2</b> | <b>RAČUNOVODSKE INFORMACIJE.....</b>                                  | <b>11</b> |
| 2.1      | RAČUNOVODSTVO.....                                                    | 11        |
| 2.1.1    | <i>Zgodovina računovodenja .....</i>                                  | <i>11</i> |
| 2.1.2    | <i>Opredelitev in vrste računovodstev .....</i>                       | <i>12</i> |
| 2.1.3    | <i>Temelji računovodstva.....</i>                                     | <i>14</i> |
| 2.2      | RAČUNOVODSKE INFORMACIJE .....                                        | 15        |
| 2.2.1    | <i>Vrste računovodskih informacij .....</i>                           | <i>17</i> |
| 2.2.2    | <i>Značilnosti računovodskih informacij .....</i>                     | <i>17</i> |
| 2.3      | UPORABNIKI RAČUNOVODSKIH INFORMACIJ .....                             | 19        |
| 2.3.1    | <i>Notranji in zunanji uporabniki .....</i>                           | <i>19</i> |
| 2.3.2    | <i>Uporabniki računovodskih informacij po nivojih odločanja .....</i> | <i>20</i> |
| <b>3</b> | <b>VSEBINA LETNEGA POROČILA.....</b>                                  | <b>24</b> |
| 3.1      | LETNO POROČILO .....                                                  | 24        |
| 3.1.1    | <i>Podlaga za sestavo letnega poročila.....</i>                       | <i>24</i> |
| 3.1.2    | <i>Sestavine letnega poročila.....</i>                                | <i>25</i> |
| <b>4</b> | <b>ANALIZA LETNEGA POROČILA PODJETJA X.....</b>                       | <b>27</b> |
| 4.1      | OBIČAJNA ANALIZA BILANCE STANJA.....                                  | 27        |
| 4.1.1    | <i>Analiza sredstev.....</i>                                          | <i>27</i> |
| 4.1.2    | <i>Analiza obveznosti do virov sredstev.....</i>                      | <i>30</i> |
| 4.2      | OBIČAJNA ANALIZA IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA .....                        | 32        |
| 4.3      | ANALIZA KAZALNIKOV .....                                              | 33        |
| 4.3.1    | <i>Temeljni kazalniki stanja financiranja (vlaganja).....</i>         | <i>34</i> |

|       |                                                                |    |
|-------|----------------------------------------------------------------|----|
| 4.3.2 | <i>Temeljni kazalniki stanja investiranja</i> .....            | 36 |
| 4.3.3 | <i>Temeljne kazalniki vodoravnega finančnega ustroja</i> ..... | 37 |
| 4.3.4 | <i>Temeljni kazalniki gospodarnosti</i> .....                  | 38 |
| 4.3.5 | <i>Temeljni kazalniki dobičkonosnosti</i> .....                | 38 |

## **5 POMEN INFORMACIJ IZ LETNEGA POROČILA ZA UPORABNIKE ..... 40**

|     |                                                       |    |
|-----|-------------------------------------------------------|----|
| 5.1 | POMEN INFORMACIJ ZA SKUPŠČINO .....                   | 40 |
| 5.2 | POMEN INFORMACIJ ZA NADZORNI SVET .....               | 41 |
| 5.3 | POMEN INFORMACIJ ZA POSLOVODSTVO.....                 | 41 |
| 5.4 | POMEN INFORMACIJ ZA DELAVCE .....                     | 42 |
| 5.5 | POMEN INFORMACIJ ZA OSTALE UPORABNIKE INFORMACIJ..... | 43 |

## **6 SKLEPNE UGOTOVITVE ..... 45**

## **7 LITERATURA IN VIRI..... 47**

## **8 PRILOGE ..... 48**

### **KAZALO TABEL**

|             |                                                                                             |    |
|-------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Tabela 4-1: | Sredstva podjetja X na dan 31. 12. 2009 v primerjavi z letom 2008 .....                     | 28 |
| Tabela 4-2: | Obveznosti do virov sredstev podjetja X na dan 31. 12. 2009 v primerjavi z letom 2008 ..... | 30 |
| Tabela 4-3: | Izkaz poslovnega izida podjetja X za leto 2009 v primerjavi z letom 2008 .....              | 32 |
| Tabela 4-4: | Kazalniki stanja financiranja.....                                                          | 34 |
| Tabela 4-5: | Kazalniki stanja investiranja .....                                                         | 36 |
| Tabela 4-6: | Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja .....                                              | 37 |
| Tabela 4-7: | Kazalniki gospodarnosti.....                                                                | 38 |
| Tabela 4-8: | Kazalniki dobičkonosnosti .....                                                             | 38 |

# 1 UVOD

## *1.1 Opredelitev problema*

Slovenski ekonomski prostor je po osamosvojitvi doživel veliko sprememb. Uvedba privatne lastnine, sprememba ekonomske ureditve trga, prihod tujih podjetij in sprostitev mednarodne menjave so povzročili veliko konkurenco med podjetji in propad tistih podjetij, ki se niso bila sposobna dovolj hitro prilagoditi spremembam poslovanja in novim tržnim pogojem.

Močna konkurenca sili podjetja v racionalizacijo poslovanja in v sprejemanje odločitev, ki temeljijo na pravočasnih in verodostojnih računovodskih informacijah. Že nekaj let smo priča vedno hitrejšemu razvoju in močnejši konkurenci na vseh področjih gospodarstva. O uspehu in neuspehu v vedno več primerih odločajo informacije, ki so bile še nekaj let nazaj popolnoma nepomembne, danes pa pomenijo odločilno prednost pred konkurenco.

Računske informacije so bile v slovenskem gospodarstvu v času socializma zapostavljene, saj so predstavljale predvsem predpisano spremljanje poslovanja in osnovo za odmerjanje davkov ter prispevkov. Šele s pojavom zasebne lastnine so se uporabniki računovodskih informacij pričeli zavedati pomena teh informacij. Pri tem se je razkril problem slabega poznavanja in razumevanja računovodstva, računovodskih izkazov ter informacij s strani lastnikov kapitala, poslovodij podjetij in drugih uporabnikov. S tem problemom se je pokazalo tudi zanemarjanje računovodske stroke v preteklosti ter nepoznavanje njene resnične vrednosti.

Z uvedbo tržnega gospodarstva in s prehodom na kapitalistično ekonomsko ureditev se je bistveno spremenila tudi vloga računovodskih informacij, ki jih uporablja vedno več ljudi z različnimi interesi, ki si med seboj nasprotujejo, in sicer delavci si želijo čim večji zaslužek, menedžerji si želijo čim večji dobiček in priznanje v družbi, lastniki pa pričakujejo dolgoročno rast in stabilnost podjetja, v katerega vlagajo.

Pomen računovodskih informacij za sprejemanje poslovnih odločitev se povečuje z gospodarskim razvojem in okoljem, v katerem podjetja poslujejo, ter vedno večjo konkurenco na trgu.

V podjetju sprejema poslovne odločitve uprava, ki jo nadzorujeta nadzorni svet in skupščina podjetja. Za nadzor potrebujeta določene informacije, ki jih dobijo iz **letnega poročila**, za sestavo katerega je odgovorna uprava. Da pa podatki v letnem poročilu ne bi bili pristranski, je pomembno, da so zakonsko predpisane opredelitve, kako morajo biti informacije podane in katere informacije mora uprava predstaviti v letnem poročilu, saj so le ustrezne informacije pogoj za izbiro pravih odločitev v podjetju.

## ***1.2 Namen, cilji osnovne trditve diplomskega dela***

Namen diplomskega dela je ugotoviti vrste računovodskih informacij, jih teoretično proučiti in izluščiti najpomembnejše ter najbolj pogoste računovodske informacije za uporabnike, ki te informacije uporabljajo na različnih nivojih odločanja oziroma jih potrebujejo na svojem nivoju odločanja.

Pri tem bomo predpostavili, da so najpomembnejše informacije za potrebe odločanja večine uporabnikov zajete v letnem poročilu, katerega bomo podrobneje proučili.

Namen naloge je tudi ugotoviti, katere računovodske informacije lahko pridobimo iz letnega poročila, kako jih lahko med seboj primerjamo, da pridobijo na izrazni moči, in kako vplivajo na odločanje določenega segmenta uporabnikov.

Cilj naloge je ugotoviti pomen letnega poročila ter njegov vpliv na sprejemanje odločitev na različnih nivojih odločanja.

Končni cilj naloge je ugotoviti, ali je letno poročilo najpomembnejša informacija uprave javnosti in ali vsebuje temeljne informacije za odločanje.

### ***1.3 Predpostavke in omejitve***

Pri proučevanju informacij iz letnega poročila predpostavljamo, da so pri oblikovanju računovodskih informacij upoštevana vsa računovodska načela:

- načelo časovne neomejenosti poslovanja,
- načelo dosledne stanovitnosti,
- načelo strogega upoštevanja nastanka poslovnega dogodka,
- načelo previdnosti,
- načelo prednosti vsebine pred obliko in
- načelo pomembnosti.

V teoretičnem delu bomo proučevali slovenska podjetja, ki poslujejo v skladu z ZGD-1 in sestavljajo računovodske izkaze v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi.

### ***1.4 Uporabljene metode***

Pri diplomskem delu bodo uporabljene naslednje metode:

- dinamična ekonomska raziskava, saj opredeljujemo, kako prihaja po osamosvojitvi in uvedbi kapitalističnega sistema gospodarstva do drugačnega pojmovanja in vloge računovodskih informacij, v aplikativnem delu pa proučujemo analizo podatkov iz letnega poročila podjetja X, kar bo poslovna raziskava;
- proučevanje problema in opredelitev osnovnih pojmov, kjer povzemamo spoznanja in stališča drugih domačih in tujih avtorjev in oblikujemo svoje zaključke - deskriptivni pristop, in sicer metoda kompilacije;
- uporabo lastnih izkušenj, pridobljenih pri svojem delu na področju računovodstva; priprava planov in letnih poročil za različne uporabnike informacij.

## **2 RAČUNOVODSKE INFORMACIJE**

### **2.1 Računovodstvo**

#### **2.1.1 Zgodovina računovodenja**

Enostavno knjigovodstvo s prvimi zapisi ali poročili o dogodkih so poznali že Babilonci, Grki in Rimljani. Dvostavno knjigovodstvo je leta 1494 v tedanji Beneški republiki iznašel Pacioli z otoka Raba. Uporaba tega revolucionarnega sistema je olajšala nadzor nad usklajenostjo zabeleženih tokov ter stanja obveznosti in sredstev.

Zaradi trgovskih aktivnosti, kasneje tudi podjetniških aktivnosti, se je računovodstvo vse bolj krepilo. Podjetništvo je nastajalo s prvobitno akumulacijo zlasti trgovskega kapitala. Iznajdba strojev je omogočila masovno proizvodnjo izdelkov za prodajo na trg za neznanega kupca. V takšnem kontekstu razvoja dogodkov je postalo dvostavno knjigovodstvo nepogrešljiva informacija za spremljanje denarja in kredita prav zaradi njegove usodne povezanosti s procesi poslovanja in kapitala: podjetniškega, trgovskega in bančnega.

Knjige so že v starih časih priporočale, naj se vodijo zapisi zato, ker le-ti preprečujejo spore. V knjigi o dvostavnem knjigovodstvu je Dubrovčan Benko Kotruljić napisal, da mora imeti trgovec evidenco o dolgovih, obveznostih in o stanju blaga; vodil naj bi glavno knjigo, dnevnik in beležnico ([www.visokašola.com/pripona/RACUNOVODSTVO.doc](http://www.visokašola.com/pripona/RACUNOVODSTVO.doc), dne 28. 08. 2006).

Do danes se sistem ni spremenil. Glavna knjiga in dnevnik sta še danes osrednji ali temeljni knjigi. Bivše beležnice so nadomestile različne evidence, zapiski itd. Ostala je tudi obveznost vodenja knjig in sestavljanja bilance. Vsi navedeni instrumenti so osnova, na kateri se je razvijalo najprej trgovsko pravo, nato pa gospodarsko pravo<sup>1</sup>.

---

<sup>1</sup> Tudi kapital se je na prehodu iz fevdalizma razvil najprej kot trgovski kapital nato kot industrijski.

Zlom borze na Wall Streetu v New Yorku je leta 1929 sprožil razmišljanje o potrebi po računovodskih standardih, na katerih dandanes temeljijo sodobne računovodske tehnike spremljanja dogodkov s podatki. Standardi so namreč zapisana pravila in norme, kaj morajo vsebovati podatki, da odražajo verodostojno stanje stvari, pa tudi da omogočajo primerjavo v času in prostoru.

Do zloma borze je prišlo zato, ker so neverodostojni računovodski izkazi, katere je razkril razvoj dogodkov na borzi, podpirali nerealno visoke cene delnic. Takrat še ni bilo standardov in ne predpisa, ki bi zahteval revizorjeva razkritja verodostojnosti računovodskih izkazov.

Da pa se v prihodnosti tovrstna tveganja ne bi ponavljala in bi jih lahko obvladovali, je nastala potreba po ustreznem orodju ali instrumentu. Hkrati pa je nastala tudi potreba po vzpostavitvi objektivnih meril in kriterijev. Za tako uporabo se je pokazalo, da bi bilo ustrezno, če bi vpeljali standarde, ki bi jih vpleteni v aktivnosti tudi upoštevali. Od takrat naprej služijo računovodski standardi za potrjevanje verodostojnosti v računovodskih izkazih prikazanih podatkov temu, da se v računovodskih izkazih prikazujejo resnične in poštene informacije (Bergant, Grivec, Jerič, Maher, 2005, str. 7-8).

### ***2.1.2 Opredelitev in vrste računovodstev***

Računovodstvo je informacijska dejavnost, ki vrednostno spremlja vse dogodke, ki vplivajo na sredstva, obveznosti do virov sredstev ter na prihodke in odhodke podjetja.

Računovodenje, zapisovanje poslovnih, finančnih in izrednih transakcij so aktivnosti, ki izpeljujejo računovodsko funkcijo. Računovodstvo je disciplina, ki procese in aktivnosti informacijsko spremlja, hkrati pa je to jezik sporazumevanja med posameznimi poslovnimi funkcijami. Vse, karkoli se v podjetju zgodi, kot poslovni, finančni ali izredni dogodek, zabeleži računovodstvo. Raziskave ocenjujejo, da je v poprečnem podjetju 80 % informacij dobljenih iz računovodstva.

Računovodski sistem je zbir računovodskih postopkov, notranjih mehanizmov nadzora, knjigovodstva, načrta in zbirke računov, ki se uporabljajo za upravljanje, zapisovanje in poročanje o finančnih transakcijah. Dobra računovodska praksa pa pomembno pripomore k

pripravi in predstavitvi visoko kakovostnih računovodskih in finančnih informacij, na katerih temelji pregledno in dobro finančno poslovanje ter so dobra podlaga za preudarne vodstvene odločitve ([www.visokasola.com/pripone/RACUNOVODSTVO.doc](http://www.visokasola.com/pripone/RACUNOVODSTVO.doc), Bergant, Grivec, Jerič, Maher, 2005, str. 12, dne 28. 08. 2006).

Dogodke spremljajo posamezne računovodske funkcije:

- knjigovodska funkcija,
- računovodsko predračunavanje,
- računovodsko analiziranje in
- računovodsko nadziranje.

Z vidika namena poznamo stroškovno, finančno in poslovodno računovodstvo.

- Namen finančnega računovodstva je predvsem sporočanje podatkov o poslovanju podjetja zunanjim uporabnikom oziroma spremljanje in proučevanje podjetja. Vloga finančnega računovodstva je, da pripravlja informacije o sredstvih in njihovih virih ter o dobičkonosnosti poslovanja. Njegovi rezultati so predvsem finančna poročila podjetja, bilanca stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz finančnega izida ...
- Namen stroškovnega računovodstva je spremljanje in proučevanje prvine poslovnega procesa, stroškov in poslovnih učinkov ter poslovnega izida posameznih delov podjetja. Stroškovno računovodstvo daje informacije za sprejemanje poslovnih odločitev na področju vseh temeljnih poslovnih funkcij. Njegovi rezultati so obračuni, kalkulacije cen, stroškov ...
- Namen poslovodnega računovodstva je preoblikovanje podatkov iz finančnega in stroškovnega računovodstva v informacije za poslovne odločitve. Pripravlja informacije za odločanje na vseh ravneh odločanja v podjetju. Razlogi za obstoj poslovodnega računovodstva so v potrebi poslovodstva po informacijah, ki so nujno potrebne pri sprejemanju odločitev.

### 2.1.3 Temelji računovodstva

V praksi nastajajo različne poslovne okoliščine, zato je treba pri izkazovanju računovodskih podatkov upoštevati tudi zakone. Zakonska ureditev računovodstva v Sloveniji temelji na:

- Ustavi (153. člen – skladnost z načeli mednarodnega prava in veljavnost mednarodnih pogodb je neposredna osnova za uporabo mednarodnih računovodskih standardov, ki so dogovorjena pravila za zagotavljanje kakovosti – primerljivosti in uporabnosti informacij, ki jih odsevajo z računovodenjem zabeleženi dogodki o poslovanju).
- Zakonu o gospodarskih družbah-1, ki je predpisal, katere poslovne knjige mora voditi gospodarska družba, in podal pooblastilo za pripravo računovodskih standardov.
- Slovenski računovodski standardi so pravila o strokovnem ravnanju na področju računovodenja, ki jih oblikuje Slovenski inštitut za revizijo. Njihovo oblikovanje je spodbudil 5. člen zakona o računovodstvu iz leta 1989, ki je vrhovno strokovno organizacijo pooblastil, naj namesto države, ki je dotlej z zakoni in drugimi predpisi urejala računovodenje, samostojno ter skladno z razvojem stroke v svetu in domačimi dosežki oblikuje svoje strokovne standarde. V Sloveniji so takšno smer razvijanja strokovnih standardov nadaljevali Zakon o gospodarskih družbah in Zakon o revidiranju ter drugi zakoni, ki se nanju sklicujejo. Slovenski računovodski standardi določajo strokovna pravila računovodenja ter dopolnjujejo in podrobneje opredeljujejo zakonske določbe in opredelitve. So torej pravila stroke, ki zakonsko določena temeljna pravila in zahteve računovodenja podrobneje razčlenjujejo, pojasnjujejo in določajo način njihove uporabe. SRS so izvirna združitev domače računovodske teorije z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in direktivami Evropske unije ([http://www.si-revizija.si/racunovodje/SRS\\_2006.php](http://www.si-revizija.si/racunovodje/SRS_2006.php) SRS 2006, poglavje Uvod, dne 30. 08. 2006)
- Zakon o trgu vrednostnih papirjev določa, da morajo družbe, katerih delnice kotirajo na borzi, upoštevati tudi Pravila borze, ki širijo nekatere obveznosti, določene v ZTVP.
- Kodeks računovodskih načel opredeljuje računovodstvo kot posebno celoto delov informacijskih dejavnosti, znotraj katerih se zbirajo, urejajo, obdelujejo, prikazujejo in shranjujejo podatki ter prikazujejo in shranjujejo informacije o preteklih ter prihodnjih pojavih (Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije, 1995, str 42).

## ***2.2 Računovodske informacije***

Za odločanje velja splošno pravilo, da pravočasna in manj točna informacija predstavlja večjo korist za odločanje kot natančna in prepozna informacija.

Tem zahtevam mora nujno slediti informacijski sistem v podjetju, ki naj omogoča hiter, zanesljiv in odprt pretok podatkov in informacij za odločanje (Hojak, 2002, str. 9).

V podjetju se vsak dan odvija proces odločanja na najvišjem, srednjem in operativnem nivoju odločanja. Hitre in točne informacije so pogoj, da je proces učinkovit in da podjetje odpravlja svoje težave ter izkoristi poslovne priložnosti, ki se na trgu ponujajo. Dober sistem za podporo odločanju je lahko ključni faktor uspešnosti podjetja, zato mora podjetje priskrbeti ustrezen informacijski sistem, ki bo zagotavljal ustrezne informacije za sprejemanje poslovnih odločitev.

Nalogi informacijskega sistema sta zbiranje podatkov o dogajanju v poslovnem sistemu ter v njegovem okolju in preoblikovanje teh podatkov v informacije, ki so potrebne za odločanje in posredovanje informacij uporabnikom.

Cilj takšnega informacijskega sistema v podjetju je po eni strani zagotavljanje ustreznih informacij za sprotno odločanje, po drugi strani pa zagotavljanje pravih in pravočasnih računovodskih informacij za izdelavo računovodskih izkazov.

Poslovodstvo pogosto zahteva ogromno informacij, ki pa velikokrat niso uporabne. Zato je zelo pomembno, da tudi tisti, ki mora informacije pripraviti, dobro razume, kakšno informacijo nekdo zahteva, da bi lahko pripravil pravilne in uporabne informacije (Chandler, 1987, str. 134).

Ko govorimo o podatkih in informacijah, moramo razumeti vsebinsko razliko med njimi. Podatki nevtrarno prikazujejo neko dejstvo, informacije pa so problemsko usmerjene in so podlaga za odločanje, zato jih je potrebno oblikovati glede na problem, ki ga želimo rešiti in glede na obstoječe okoliščine. Spreminjanje problema ali okoliščin pogojuje tudi spremembo

informacij. To, kar nam v določenih primerih predstavlja odločujočo informacijo, je lahko v drugih zgolj nevtralen podatek (Turk, Kavčič, Kokotec-Novak, 1998, str. 36).

Osrednji del informacijskega sistema predstavlja računovodski informacijski sistem, ki dogodke in poslovanje podjetja spremlja vrednostno. Rezultat računovodskih informacij predstavljajo razna poročila, ki jih lahko uporabljajo notranji oziroma zunanji uporabniki.

Sodobni razvoj informacijskih sistemov zahteva od računovodij ustvarjalnost in udeležbo pri sprejemanju in iskanju pravih poslovnih odločitev. Kodeks računovodskih načel priporoča, da bi se v računovodski službi izvajale vse računovodske funkcije; knjigovodstvo, predračunavanje, nadziranje in analiziranje, čeprav v mnogih podjetjih organizirajo funkcijo planiranja in analiziranja kot samostojni oddelek.

Potrebne računovodske informacije so vedno bolj usmerjene v prihodnost, v načrtovanje in ugotavljanje razlik med načrtovanim in realiziranim stanjem ter ugotavljanje vzrokov za nastale razlike.

Vendar se morajo tako računovodje kot vsi drugi pri uporabi in razumevanju informacij zavedati njihovih omejitev. Te so:

- za različne nivoje odločanja moramo uporabljati različne informacije;
- računovodski podatki so pogosto le približek dejanskih stanj in procesov ter pogosto vsebujejo določeno stopnjo nenatančnosti;
- njihov uporabnik se mora zavedati, da praviloma nikoli nima na voljo vseh potrebnih informacij, ki bi jih potreboval pri odločanju;
- računovodske informacije predstavljajo le del potrebnih informacij za odločanje;
- računovodske informacije ne morejo nadomestiti poslovnega odločanja, predstavljajo pa podlago oziroma izhodišče zanj (Hočevár, 1998, str. 10).

### ***2.2.1 Vrste računovodskih informacij***

Računovodske informacije predstavljajo podlago za sprejemanje poslovnih odločitev, zato je nujno, da so informacije točne, pravočasne, sestavljene v skladu z veljavno zakonodajo in računovodskimi standardi ter razumljive širokemu krogu uporabnikov, predvsem pa tistim, ki v podjetju odločajo.

V Slovenskih računovodskih standardih (2006) je računovodskemu informiranju namenjeno celo poglavje 30, ki določa uporabniške informacije, oblikovanje informacij in razkrivanje v računovodskih izkazih in prilogah k računovodskim izkazom.

Slovenski računovodski standard 30 (2006) opredeljuje, da je računovodska informacija končna stopnja knjigovodenja, predračunavanja, nadziranja in analiziranja ter je del celotnega informacijskega sistema, potrebnega pri delovanju podjetja.

Na podlagi SRS 30 (2006) lahko računovodske informacije delimo z vidika časovne dimenzije (predračunske in obračunske informacije, obdobjno in občasno poročanje), namena (pobudna, nadzorna in informativna poročanja), načina izvajanja (pisne, ustne, elektronske), kakor tudi glede na uporabnika in (ne)posrednosti odločanja.

Pri sestavljanju računovodskih informacij moramo upoštevati položaj prejemnika informacij v procesu odločanja. Z razvojem in napredkom se povečuje potreba po pravočasnih informacijah. Podatki o nastalih poslovnih dogodkih se evidentirajo že skoraj na samem kraju nastanka, čas za oblikovanje informacij se krajša, s tem pa se krajša tudi rok za predložitev računovodskih informacij uporabnikom.

### ***2.2.2 Značilnosti računovodskih informacij***

Za vse vrste računovodskih informacij je značilno, da morajo biti posredovane ob pravem trenutku pravi osebi. Te pogoje lahko zadovoljijo le tiste računovodske informacije, ki jih pripravlja nekdo, ki pozna potrebe osebe, ki ji bodo informacije posredovane. Torej mora tisti, ki informacijo pripravlja, poznati namen uporabe pripravljenih informacij (Hojak, 2002, str. 20).

Računovodske informacije izstopajo iz računovodstva v obliki poročil, ki so različna po obsegu, vsebini ter pogostosti in so odvisna od njihovega uporabnika.

Informacija mora po vsebini, obsegu in času zadovoljiti potrebe uporabnika informacije. Če ima informacija, ki jo uporabnik potrebuje za sprejemanje odločitev, vse te lastnosti, lahko rečemo, da je kakovostna. Kakovostna informacija je torej tista, ki je odločujoča in ima za uporabnika uporabno vrednost.

Računovodske informacije morajo zagotavljati tudi zanesljivost. Njihova vsebina ne sme vsebovati bistvenih napak in pristranskih stališč. Vsa poročila in informacije morajo že pri evidentiranju podatkov upoštevati načelo previdnosti. Biti morajo popolne, saj je nepopolna informacija za uporabnika neuporabna oziroma ga lahko zavede v napačne odločitve. Računovodske informacije so kakovostne, zanesljive in uporabne samo, če so resnične in poštene.

Pri odločanju pa nikakor ne moremo mimo dejstva, da morajo uporabniki informacij poznati poslovno filozofijo, cilje ter izbrano računovodsko politiko podjetja. Šele takrat lahko pričakujemo, da bodo znali prejete, kakovostne računovodske informacije prepoznati, razumeti in jih smotrno uporabiti. (Hojak, 2002, str. 22).

Mednarodno združenje za revidiranje in kontroliranje informacijskih sistemov je izdalo Cilje urejanja informacij in z njimi povezanih tehnologij (COBIT). COBIT navaja, da morajo za doseg ciljev poslovanja informacije ustrezati zahtevam po kakovosti (kakovost, stroški, dostavljivost), zahtevam, ki so povezane s skrbništvom (uspešnost in učinkovitost operacij, zanesljivost informacij, skladnost z zakoni in drugimi predpisi) in varstvenim zahtevam: (zaupnost, neoporečnost, razpoložljivost) (ISACA, 1997, str. 26).

Slovenski računovodski standard 30 (2006), ki je povezan z računovodskimi načeli od 158 do 166, nam v točki c) Oblikovanje informacij v računovodskih poročilih daje navodila o količini, vsebini, načinu in načelih, ki jih moramo upoštevati pri oblikovanju informacij različnim uporabnikom.

## **2.3 Uporabniki računovodskih informacij**

Uporabniki računovodskih informacij so različne interesne skupine, ki zasledujejo različne cilje glede poslovanja podjetja.

Računovodske informacije uporabljajo različni ljudje, katerih interesi glede podjetij se bistveno razlikujejo oziroma so si mnogokrat celo v nasprotju.

Delavci želijo imeti čim višje plače, stabilno zaposlitev in osebno rast, uprava želi doseči povečanje prodaje, na drugi strani pa znižanje stroškov in posledično povečanje dobička, lastniki pa želijo predvsem dolgoročno rast in stabilnost podjetja ter konstantno izplačilo dividend, ki je glavni razlog vlaganja kapitala v podjetje.

### **2.3.1 Notranji in zunanji uporabniki**

Slovenski računovodski standardi delijo uporabnike računovodskih informacij na notranje in zunanje.

Različne uporabnike računovodskih informacij zanimajo različne informacije glede odločitev, ki jih sprejemajo na njihovi podlagi. Zato je pri pripravljanju računovodskih informacij potrebno upoštevati, kdo te informacije potrebuje in za katere namene.

#### **Notranji uporabniki**

Slovenski računovodski standardi delijo notranje uporabnike računovodskih informacij na:

- izvajalce in odločevalce pri izvajanju posameznih nalog v podjetju,
- poslovodstvo v podjetju od najnižje ravni do uprave,
- upravne in nadzorne organe v podjetju in
- zaposlene v podjetju.

Notranji uporabniki lahko uporabljajo vse računovodske informacije o stroških dela, delovnih sredstvih, predmetih dela in storitvah drugih, proizvodnji, prodaji ter sredstvih in virih sredstev.

Računovodska poročila za notranje uporabnike podjetja zelo pogosto sestavljajo tudi med letom z namenom ugotovitve sprememb oziroma stanja posameznih gospodarskih kategorij. Na podlagi teh se izvajajo tudi morebitni korekcijski ukrepi. Poročilo je možno sestaviti tudi za del podjetja, posamezen posel ali projekt. Knjigovodska poročila so obračunska poročila, ker so sestavljena na podlagi nastalih dogodkov v preteklosti.

### **Zunanji uporabniki**

Slovenski računovodski standardi delijo zunanje uporabnike računovodskih informacij na:

- lastnike podjetja, ki niso člani njegovih upravnih ali nadzornih organov,
- možne vlagatelje kapitala,
- posojilodajalce, dobavitelje, kupce in ostale poslovne partnerje,
- konkurenčna podjetja ter
- državo in javnost.

Obvezna računovodska informacija, ki jo je potrebno dajati zunanjim uporabnikom, je zakonsko predpisana in jo imenujemo **letno poročilo podjetja**, ki je temeljno poročilo in predstavlja zbir informacij o podjetju, ki ga morajo sestaviti vsa podjetja ne glede na velikost in dejavnost. Vsebina in oblika tega poročila je določena v osmem poglavju (Poslovne knjige in letno poročilo), to je od 53. do 70. člena ZGD-1 in v Slovenskem računovodskem standardu številka 30 (2006) – Računovodsko informiranje.

### ***2.3.2 Uporabniki računovodskih informacij po nivojih odločanja***

Cilj informacijskega sistema v podjetju je po eni strani zagotavljanje ustreznih informacij za sprotno odločanje po drugi strani pa zagotavljanje pravičnih in pravočasnih računovodskih informacij za izdelavo računovodskih poročil, ki so zakonsko pogojena.

Namen računovodskega poročanja je dajati informacije o finančnem položaju in uspešnosti podjetja, ki so koristne pri odločanju širokega kroga uporabnikov (Odar, IKS, 2008/1-2, str. 7).

Pripravljalci računovodskih informacij morajo upoštevati različne interese uporabnikov, se jim prilagajati, vendar pa pri tem ne sme biti ogrožena pravica po popolnih in enakih podatkih.

### **Skupščina**

Skupščina delničarjev (družbenikov) je najvišji organ družbe, kjer se sprejemajo temeljne in statutarne odločitve (ZGD-1). Tukaj se neposredno uveljavlja volja delničarjev (družbenikov), ki so na dan, objavljen ob sklicu, vpisani v delniško knjigo oziroma register družb.

Lastnike kapitala zanima predvsem donosnost njihovega kapitala. Izvedeti želijo, ali se uresničuje njihov cilj za povečanje vrednosti naložbe, ali se predvideva dolgoročna stabilnost naložbe in način delitve čistega dobička. Zanima jih, kako je podjetje poslovalo v preteklem letu, ali je poslovalo izredno dobro (z velikim dobičkom), dobro (z majhnim dobičkom) ali pa je podjetje morda poslovalo z izgubo. V vsakem primeru pa jih zanima, kaj je botrovalo takšnemu rezultatu. Če so rezultati izredno dobri, želijo narediti analizo ključnih oziroma izrednih dogodkov v preteklem letu, ki so vplivali na pozitivno poslovanje, za nadaljnje pozitivno poslovanje. Če je podjetje poslovalo slabo oziroma z izgubo, bodo lastniki nedvomno zahtevali informacije, zakaj je prišlo do takšne spremembe, ki je pripeljala podjetje v rdeče številke, in zakaj se ni moglo te situacije predvideti oziroma preprečiti.

Na podlagi vseh informacij, ki jih dobijo iz letnega poročila, pa lahko lastniki tudi ugotovijo, kako uspešno je delo menedžmenta.

### **Nadzorni svet**

Statut družbe (od 253. do 264. ter od 273. do 284. člena ZGD-1) določa pogoje za sestavo nadzornega sveta ter način njegovega delovanja.

Vloga nadzornega sveta je predvsem nadzorovanje poslovanja družbe. Čeprav nadzorni svet ne sme prevzeti vloge vodenja poslov, so velikokrat ključni posli preneseni na odločanje v nadzornem svetu (nakup oziroma prodaja osnovnih sredstev, nakup oziroma prodaja nepremičnin, nakup oziroma prodaja vrednostnih papirjev, najemanje oziroma dajanje

kreditov, potrditev stroškov nad določenim limitom ...). Na podlagi nove zakonodaje nadzorni svet potrjuje letno poročilo družbe, kar je njegova najpomembnejša naloga (ZGD-1).

### **Poslovodstvo**

Poslovodstvo sodeluje pri pripravi letnega poročila in je odgovorno za njegovo sestavo. Čeprav ima uprava neprekinjen dostop do vseh informacij o delovanju družbe, je zanjo nedvomno zelo pomembno letno poročilo, saj je le-to skupek informacij celega podjetja z vsemi analizami in primerjavami s preteklimi leti. Ta informacija je dejansko najpomembnejša za poslovodstvo, ker odkriva dejansko uspešnost oziroma neuspešnost poslovanja družbe, pravilno izbiro poslovne politike ter razvoja družbe.

Naslednji kazalnik, ki nam pokaže, ali je bilo delo poslovodstva dobro ali ne, je donosnost kapitala. Glede na donosnost kapitala, prosperiteto družbe in priznanja na trgu bodo lastniki ocenili delo poslovodstva.

Samo na podlagi dobrih rezultatov družbe v času njihovega vodenja je poslovodstvu omogočena delitev dobička in razne bonitete, ki so določene v njihovih individualnih pogodbah (avto, stanovanje, dodatno pokojninsko zavarovanje, zdravstveno zavarovanje ...) ter ugled, ki si ga pridobi z uspešnim vodenjem družbe.

### **Delavci**

Zaposlene zanima poslovanje družbe predvsem z vidika stalnosti zaposlitve in s tem gotovosti njihovih zaslužkov in ostalih prejemkov, ki izvirajo iz zaposlitve ter socialne in zdravstvene sigurnosti. Uspešnost poslovanja družbe v preteklem letu zanima delavce tudi zaradi načina razdelitve dobička in možnosti udeležbe pri razdelitvi le-tega.

V nekaterih večjih družbah, kjer so delavci seznanjeni samo s svojim delom in delovnim okoljem, jim daje letno poročilo edino celovito informacijo, kaj se dogaja na drugih oddelkih ter o družbi kot celoti.

Na podlagi informacij, ki si jih pridobijo iz letnega poročila, lahko najdejo možnosti napredovanja in nagrajevanja.

### **Ostali uporabniki informacij**

Med ostale uporabnike informacij smo uvrstili predvsem zunanje uporabnike, kot so posojilodajalci, država in javnost, dobavitelji oziroma kupci, konkurenčna podjetja in tudi možni vlagatelji kapitala.

Posojilodajalce oziroma banke zanima predvsem varnost njihovih naložb, plačilna sposobnost podjetja ter dolgoročna stabilnost podjetja. Državo zanima predvsem poslovanje podjetja in posledično plačevanje dajatev, javnost pa predvsem vpliv podjetja na okolje, njegovega vključevanja v reševanje krajevnih problemov in možnosti zaposlitve.

Dobaviteljevo zanimanje je osredotočeno predvsem na plačilno sposobnost. Poleg tega ga zanima tudi rast podjetja in s tem možnost večjega sodelovanja. Enake informacije so potrebne tudi kupcem; plačilna sposobnost za možne daljše plačilne roke, saj je ob rasti in stabilnosti podjetja zagotovljena nemotena dobava blaga oziroma storitev, potrebna za njihovo poslovanje.

Tako kot možne vlagatelje kapitala tudi konkurenčna podjetja (v primeru prevzema) zanima predvsem donosnost kapitala, ustaljenost, politika delitve dobička, finančni položaj podjetja in kakovost uprave.

## **3 VSEBINA LETNEGA POROČILA**

### ***3.1 Letno poročilo***

Letno poročilo je temeljno poročilo in predstavlja zbir informacij o podjetju, ki ga morajo sestaviti vsa podjetja ne glede na velikost in dejavnost. Vsebina in oblika tega poročila je določena v ZGD-1 in v Slovenskih računovodskih standardih.

Tako kot je letno poročanje v obdobju socializma predstavljalo nujno zlo in zadoščanje zakonskim predpisom, dobiva v času po osamosvojitvi Slovenije in vstopu v EU vedno večji pomen, pripravljavci pa vlagajo vedno več truda v izdelavo letnega poročila.

Z letnim poročilom obveščajo vse interesne skupine o poslovanju in aktivnostih družbe v zadnjem obračunskem obdobju, razkrijejo strateške prednosti in slabosti, z analizami ugotavljajo uspešnost družbe glede na poslovanje v preteklih letih ali obdobjih. Prav tako nas v poslovnem poročilu seznanjajo z načrti za prihodnost.

Letno poročilo je ponavadi najbolj prestižna in najdražja publikacija, ki vpliva na dolgoročni ugled podjetja v javnosti, vendar pa je denar zapravljen, če so stroški večji od koristi vsebine teh poročil (Horvat, 2000, <http://www.finance.si/147>, dne 02. 06. 2008).

Letno poročilo dejansko predstavlja najobsežnejše komuniciranje z vsemi interesnimi skupinami, hkrati pa pomeni dobro sestavljeno letno poročilo najboljšo informacijo in ne samo podatek, če so upoštevana vsa kakovostna merila: pomembnost, zanesljivost, primerljivost, razumljivost, popolnost, objektivnost, previdnost in pravočasnost.

#### ***3.1.1 Podlaga za sestavo letnega poročila***

Vsebino in obliko tega poročila določajo: Zakon o gospodarskih družbah ZGD-1, Slovenski računovodski standardi SRS 2006 in Mednarodni standardi računovodskega poročanja.

Javne družbe, katerih vrednostni papirji kotirajo na borzi, morajo upoštevati še: Zakon o trgu vrednostnih papirjev (ZTVP), Pravila borze za družbe, katerih delnice so uvrščene v kotacijo

Ljubljanske borze, podzakonske akte Agencije za trg vrednostnih papirjev RS, saj če delnice družbe kotirajo tudi na drugi borzi, morajo upoštevati tudi njene zahteve.

ZTVP nalaga javnim družbam, ki kotirajo na borzi, da morajo pripraviti tudi polletne finančne izkaze, in jih zavezuje k obveščanju o cenovno občutljivih informacijah (pomembni sklepi NS, spremembe deležev v lasti članov uprave, izdelava ocen preteklega leta in napovedi ...) ter objavi takšnih informacij v dnevnem časopisu, ki izhaja na območju celotne Slovenije.

### ***3.1.2 Sestavine letnega poročila***

Letno poročilo je sestavljeno iz:

- **Poslovnega poročila**, (povzeto po 70. členu ZGD-1) ki mora vsebovati pošten prikaz razvoja in izide poslovanja družbe ter njen finančni položaj, opis tveganj in negotovosti, s katerimi se sooča. Poslovodstvo z njim razkrije svoje delo in uspehe ter vizijo prihodnosti, pri sestavljanju pa se osredotoča tudi na opis informacij, ki niso računovodskega značaja. Poslovno poročilo dejansko dopolnjuje računovodsko poročilo, iz katerega črpa podatke za analize in kazalnike. Vsebina poslovnega poročila je opredeljena v 11. točkah 70. člena ZGD-1 ter SRS 29.

Mikro in majhna podjetja, ki niso zavezana k reviziji, poslovnega poročila ne rabijo sestavljati. Letno računovodsko poročilo, sestavljeno iz bilance stanja, izkaza poslovnega izida in pojasnil, je hkrati tudi njihovo letno poročilo.

- **Računovodskega poročila**, ki je sestavljeno iz bilance stanja, izkaza poslovnega izida in razkritij, ki pojasnjujejo posamezne gospodarske kategorije iz računovodskih izkazov. Podjetja, za katera Zakon o gospodarskih družbah predpisuje revizijo, pa morajo izdelati tudi izkaz finančnega izida in izkaz gibanja kapitala.
- o Bilanca stanja prikazuje višino sredstev in obveznosti do virov sredstev na določen dan. Prikazuje strukturo premoženja in virov teh sredstev, s katerimi podjetje razpolaga na določen dan. Razdeljena je na aktivno stran, kjer je prikazano premoženje podjetja (stvari, pravice, terjatve ter denar) in na pasivno stran, kjer so

prikazane obveznosti do virov sredstev (dolgovi in obveznosti do lastnikov). Vsota aktive mora biti vedno enaka vsoti pasive – bilančno ravnotežje.

- o Izkaz poslovnega izida je dinamičen računovodski izkaz, ki ga sestavljamo za neko obdobje. Prikazuje prihodke in odhodke obravnavanega obdobja ter ustvarjen poslovni izid. Razlika med prihodki in odhodki je poslovni izid, dobiček ali izguba. Izkaz poslovnega izida nam poda informacijo o uspešnosti podjetja.
- o Izkaz denarnih tokov je dinamičen računovodski izkaz, ki prikazuje gibanje sredstev in obveznosti do virov sredstev (denarnih sredstev) v določenem obdobju.
- o Izkaz gibanja kapitala je računovodski izkaz, ki prikazuje spremembe posameznih sestavin kapitala za obračunsko obdobje. Poda natančne informacije o gibanju posameznih sestavin v proučevanem obdobju. Končno stanje kapitala, ki je ugotovljeno v izkazu gibanja kapitala na podlagi začetnega stanja in sprememb kapitala, je enako končnemu stanju kapitala v končni bilanci stanja. Izkaz gibanja kapitala vsebuje tudi izračun bilančnega dobička obdobja.
- o Razkritja oziroma pojasnila predstavljajo dodatne informacije o posameznih podatkih iz računovodskih izkazov, ker bi lahko uporabnik brez dodatnih pojasnil dobil napačno predstavo o poslovanju podjetja. Razkritja so lahko vrednostna ali opisna. Predpisuje jih ZGD-1 v 8. poglavju »Poslovne knjige in letna poročila«, v 69. členu zakona pa je natančno opredeljena vsebina priloge k izkazom.

## **4 ANALIZA LETNEGA POROČILA PODJETJA X**

Analizirali bomo poslovanje mikro podjetja, ki v tekočem letu ni imelo statusnih sprememb in ima poslovno leto enako koledarskemu. Registrirano je na enem od slovenskih okrožnih sodišč od leta 2000 in se ukvarja z geodetskimi storitvami.

V tem delu naloge bomo prikazali podatke iz letnega poročila podjetja X, ki smo ga izbrali na spletni strani AJPES in ga modificirali z določenim količnikom, da bo identiteta podjetja ostala anonimna. Za analizo bomo uporabljali podatke iz letnega poročila za leto 2009 in jih primerjali s podatki za leto 2008.

Razkritja, ki smo jih prav tako pridobili na AJPES-ovi strani javnih objav letnih poročil, smo zaradi obsežnosti dodali kot priložo. Pojasnilo je enako objavljenemu, popravili smo samo številčne podatke, da ohranimo identiteto podjetja. Vse podatke iz pojasnil bomo upoštevali pri analizi podatkov iz bilance stanja ter izkaza poslovnega izida za leto 2009.

### ***4.1 Običajna analiza bilance stanja***

Bilanca stanja je najboljši pokazatelj finančnega in premoženjskega stanja nekega podjetja. Je zbir podatkov o sredstvih in njihovih virih. Iz nje so razvidni viri sredstev (lastni in tuji) ter poslovna uspešnost podjetja.

#### ***4.1.1 Analiza sredstev***

V tem delu bomo prikazali podatke iz bilance stanja za leto 2009 in jih primerjali s podatki iz leta 2008. Zanimala nas bodo predvsem sredstva in obveznosti do virov sredstev.

|                                  | 2009           |               | 2008           |               | Primerjava<br>z 2008 v % |
|----------------------------------|----------------|---------------|----------------|---------------|--------------------------|
|                                  | EUR            | %             | EUR            | %             |                          |
| <b>SREDSTVA</b>                  | <b>517.121</b> | <b>100,00</b> | <b>600.622</b> | <b>100,00</b> | <b>86,10</b>             |
| <b>A. DOLGOROČNA SREDSTVA</b>    | <b>301.662</b> | <b>58,33</b>  | <b>347.295</b> | <b>57,82</b>  | <b>86,86</b>             |
| 1. Neopredmetena sredstva        | 7.836          | 1,52          | 9.312          | 1,55          | 84,15                    |
| 2. Opredmetena osnovna sredstva  | 281.593        | 54,45         | 309.020        | 51,45         | 91,12                    |
| 3. Dolgoročne finančne naložbe   | 12.233         | 2,36          | 28.963         | 4,82          | 42,24                    |
| <b>B. KRATKOROČNA SREDSTVA</b>   | <b>208.883</b> | <b>40,40</b>  | <b>248.396</b> | <b>41,36</b>  | <b>84,09</b>             |
| 1. Zaloge                        | 26             | 0,01          | 0              |               |                          |
| 2. Kratkoročne finančne naložbe  | 3.292          | 0,64          | 3.018          | 0,50          | 109,08                   |
| 3. Kratkoročne poslovne terjatve | 148.026        | 28,62         | 161.482        | 26,89         | 91,67                    |
| 4. Denarna sredstva              | 57.539         | 11,13         | 83.896         | 13,97         | 68,58                    |
| <b>C. KRATKOROČNE AČR</b>        | <b>6.576</b>   | <b>1,27</b>   | <b>4.931</b>   | <b>0,82</b>   | <b>133,36</b>            |

Tabela 4-1: Sredstva podjetja X na dan 31. 12. 2009 v primerjavi z letom 2008

Vir: lasten prikaz<sup>2</sup>

V tabeli 4-1, ki prikazuje sredstva podjetja X, vidimo, da so se sredstva v letu 2009 glede na preteklo leto zmanjšala za 83.501 EUR oziroma za 13,90 %. Krivda, da so se sredstva tako občutno zmanjšala, je najverjetneje na strani gospodarske krize in dejstva, da je panoga podjetja tesno povezana z gradbeno dejavnostjo.

**Dolgoročna sredstva** so se v letu 2009 glede na preteklo leto zmanjšala za 45.633 EUR, kar znaša v odstotkih 13,14 %. Če pogledamo strukturo med samimi vrstami sredstev v letu 2009, ugotovimo, da so se dolgoročna sredstva v primerjavi z ostalimi sredstvi celo povečala za polovico odstotne točke. K temu so predvsem pripomogla opredmetena osnovna sredstva, ki so se v primerjavi z ostalimi sredstvi zmanjšala samo za 8,88 %.

Najbolj so se med dolgoročnimi sredstvi zmanjšale dolgoročne finančne naložbe. Njihova vrednost se je zmanjšala za 16.730 EUR, oziroma za 57,76 %.

**Kratkoročna sredstva** so se v letu 2009 glede na leto 2008 zmanjšala za 39.513 EUR, kar predstavlja 15,91 %. V tabeli 4-1 vidimo, da se je pojavila majhna količina zalog materiala. Komaj opazno so se dvignile kratkoročne finančne naložbe, kar se močneje odraža v procentu kot pa v povečanju v denarnih enotah (za 274 EUR, kar predstavlja v procentih povečanje za kar 9,08 %).

Kratkoročne poslovne terjatve so se glede na preteklo leto zmanjšale za 13.456 EUR, kar znaša 8,33 %. Glede na navpično sestavo sredstev v letu 2009 so se povečale za skoraj 2 %. Znesek terjatev glede na letni promet podjetja predstavlja zelo visok delež neplačanih terjatev in je verjetno posledica slabega finančnega stanja v gradbeništvu, od koder izhajajo glavni naročniki.

Največji padec glede na preteklo leto so doživela denarna sredstva, ki so se zmanjšala za 26.357 EUR, kar znaša v deležu 34,42 %. Prav tako so se denarna sredstva zmanjšala glede na navpično sestavo sredstev v letu 2009 in to za 2,84 %. Tako kot pri večini, se tudi tukaj odraža težki finančni položaj podjetja in gospodarska kriza, ki je zajela celi svet.

**Kratkoročne aktivne časovne razmejitve**, v katerih so zajeti stroški, ki bodo dejansko vplivali na poslovanje šele v naslednjem letu, so se glede na preteklo leto povečale za 1.645 EUR, oziroma 33,36 %. Prav tako se je povečal delež glede na navpično sestavo sredstev za 0,45 %.

---

<sup>2</sup> V bilanci stanja smo prikazali podatke iz letnega poročila podjetja X, ki smo ga izbrali na spletni strani AJ PES in ga modificirali z določenim količnikom, da bo identiteta podjetja ostala anonimna.

#### 4.1.2 Analiza obveznosti do virov sredstev

|                                     | 2009           |               | 2008           |               | Primerjava<br>z 2008 v % |
|-------------------------------------|----------------|---------------|----------------|---------------|--------------------------|
|                                     | EUR            | %             | EUR            | %             |                          |
| <b>OBV. DO VIROV SREDSTEV</b>       | <b>517.121</b> | <b>100,00</b> | <b>600.622</b> | <b>100,00</b> | <b>86,10</b>             |
| <b>A. KAPITAL</b>                   | <b>272.558</b> | <b>52,70</b>  | <b>151.659</b> | <b>25,25</b>  | <b>179,74</b>            |
| 1. Vpoklicani kapital               | 24.536         | 4,74          | 24.536         | 4,09          | 100                      |
| 2. Kapitalske rezerve               | 1.501          | 0,29          | 1.501          | 0,25          | 100                      |
| 3. Rezerve iz dobička               | 2.454          | 0,47          | 2.454          | 0,41          | 100                      |
| 4. Preneseni čisti poslovni izid    | 116.868        | 22,60         | 50.824         | 8,46          | 229,95                   |
| 5. Čisti posl. izid poslovnega leta | 127.199        | 24,60         | 72.344         | 12,04         | 175,83                   |
| <b>B. REZERV. IN DOLGOR. PČR</b>    | <b>0</b>       |               | <b>0</b>       |               |                          |
| <b>C. DOLGOR. OBVEZNOSTI</b>        | <b>83.959</b>  | <b>16,24</b>  | <b>110.330</b> | <b>18,37</b>  | <b>76,10</b>             |
| 1. Dolg. finančne obveznosti        | 83.959         | 16,24         | 100.330        | 18,37         | 76,10                    |
| <b>Č. KRATKOR. OBVEZNOSTI</b>       | <b>160.604</b> | <b>31,06</b>  | <b>219.747</b> | <b>36,59</b>  | <b>73,09</b>             |
| 1. Kratkoročne finančne obveznosti  | 32.171         | 6,22          | 23.670         | 3,94          | 135,91                   |
| 2. Kratkoročne poslovne obveznost   | 128.433        | 24,84         | 196.077        | 32,65         | 65,50                    |
| <b>D. KRATKOROČNE PČR</b>           | <b>0</b>       |               | <b>118.886</b> | <b>19,79</b>  |                          |

Tabela 4-2: Obveznosti do virov sredstev podjetja X na dan 31. 12. 2009 v primerjavi z letom 2008

Vir: lasten prikaz

V tabeli 4-2, ki prikazuje obveznosti do virov podjetja X, vidimo, da so se viri v letu 2009 glede na preteklo leto zmanjšali za 83.501 EUR oziroma 13,90 %. Krivda za občutno zmanjšanje sredstev je najverjetneje na strani gospodarske krize in dejstva, da je panoga podjetja tesno povezana z gradbeno dejavnostjo.

**Kapital** se je v letu 2009 glede na preteklo leto povečal za 120.899 EUR, kar znaša 79,74 %. Vpoklicani kapital, kapitalske rezerve in rezerve iz dobička so ostali v primerjavi s preteklim letom enaki, medtem ko sta se občutno povečala čista poslovna izida. Preneseni čisti poslovni izid se je povečal za 66.044 EUR, kar predstavlja povečanje za 129,95 %, povečanje čistega

poslovnega izida poslovnega leta je znašalo 54.855 EUR, kar pa predstavlja 75,83% v primerjavi s preteklim letom.

Če pogledamo kapital glede na navpično sestavo sredstev, ugotovimo, da so prej našeta povečanja bistveno vplivala na porast deleža kapitala med obveznostmi do virov sredstev. V letu 2009 se je delež dvignil iz 25,25 % v letu 2008 na zavidljivih 52,70 % obveznosti do virov sredstev in s tem prevzel glavno vlogo financiranja sredstev.

**Dolgoročne obveznosti** so se glede na leto 2008 znižale za 26.371 EUR, kar je 23,90 %. Kot je zapisano v pojasnilih, predstavljajo dolgoročne obveznosti dolgoročne kredite, ki jih je podjetje X najelo za nakup zgradbe in službenih vozil. V navpični sestavi sredstev se je delež dolgoročnih obveznosti zmanjšal za 2,13 %.

**Kratkoročne obveznosti** so se v letu 2009 glede na preteklo leto zmanjšale za 59.107 EUR, to je 26,91 % zmanjšanja. Sestavljene so iz kratkoročnih finančnih obveznosti, ki so se povečale za 8.501 EUR oziroma 35,91 %, in kratkoročnih poslovnih obveznosti, ki so se zmanjšale za 67.644 EUR oziroma 34,50 %. Zmanjšanje kratkoročnih poslovnih obveznosti je pripomoglo k temu, da so se kratkoročni dolgovi glede na navpično sestavo sredstev zmanjšali za kar 5,53 %.

**Kratkoročne pasivne časovne razmejitve**, ki so v letu 2008 znašale 118.886 EUR in so predstavljale 19,79 % vseh obveznosti do virov sredstev, so se v letu 2009 popolnoma odpravile. Odprava razmejitev, za katere predvidevamo, da so bili odloženi prihodki, je glavni faktor, ki je pripomogel k tako drastičnemu povečanju kapitala v tekočem letu.

## 4.2 Običajna analiza izkaza poslovnega izida

V izkazu poslovnega izida podjetje resnično in pošteno prikaže uspešnost poslovanja za določeno časovno obdobje.

V tem delu bomo prikazali podatke iz izkaza poslovnega izida v primerjavi s preteklim poslovnim letom (2008).

|                                            | 2009           | 2008             | Primerjava z<br>2008 v % |
|--------------------------------------------|----------------|------------------|--------------------------|
| 1. Čisti prihodki od prodaje               | 786.103        | 1.050.758        | 74,81                    |
| 2. Drugi poslovni prihodki                 | 552            | 20.400           | 2,71                     |
| <b>A. (1+2) Kosmati donos iz poslov.</b>   | <b>786.655</b> | <b>1.071.158</b> | <b>73,44</b>             |
| 3. Stroški blaga, materiala in storit.     | 387.000        | 583.684          | 66,30                    |
| a) Nab. vred. prod.blaga in materiala      | 37.883         | 36.193           | 104,67                   |
| b) Stroški storitev                        | 349.117        | 547.491          | 63,77                    |
| 4. Stroški dela                            | 151.410        | 292.369          | 51,79                    |
| 5. Odpisi vrednosti                        | 55.193         | 76.256           | 72,38                    |
| 6. Drugi poslovni odhodki                  | 26.460         | 6.588            | 401,64                   |
| <b>B. (3+4+5+6) Poslovni odhodki</b>       | <b>620.063</b> | <b>958.897</b>   | <b>64,66</b>             |
| <b>C. (A – B) Dobiček iz poslovanja</b>    | <b>166.592</b> | <b>112.261</b>   | <b>148,40</b>            |
| 7. Finančni prihodki                       | 5.645          | 2.275            | 248,13                   |
| 8. Finančni odhodki                        | 7.827          | 16.121           | 48,55                    |
| <b>Č. (C+7-8) Dobiček iz rednega posl.</b> | <b>164.410</b> | <b>98.415</b>    | <b>167,06</b>            |
| 9. Drugi prihodki                          | 1.124          | 3.029            | 35,03                    |
| 10. Drugi odhodki                          | 3.315          | 3.713            | 89,28                    |
| 11. Davek iz dobička                       | 35.020         | 25.387           | 137,95                   |
| <b>D. Čisti posl. izid obrač. obdobja</b>  | <b>127.199</b> | <b>72.344</b>    | <b>175,83</b>            |
| <b>E. Povprečno število zaposlenih</b>     | <b>10.2</b>    | <b>8.81</b>      | <b>115,78</b>            |
| <b>F. Preneseni čisti dobiček</b>          | <b>116.868</b> | <b>50.824</b>    | <b>229,95</b>            |
| <b>G. Bilančni dobiček</b>                 | <b>244.067</b> | <b>123.168</b>   | <b>198,16</b>            |

Tabela 4-3: Izkaz poslovnega izida podjetja X za leto 2009 v primerjavi z letom 2008

Vir:lasten prikaz

Kot je razvidno iz tabele 4-3, je podjetje v letu 2009 poslovalo občutno slabše kot v preteklem letu. Prihodki od prodaje so v letu 2009 manjši kar za 264.655 EUR, kar predstavlja 25,19 %.

Še bolj kot poslovni prihodki so se zmanjšali poslovni odhodki. Zneskovno so se zmanjšali za 338.834 EUR, to je 35,45 %. Zmanjšanja so prisotna pri stroških materiala, storitvah in odpisih, najbolj občutno pa je zmanjšanje stroškov dela, ki so se glede na preteklo leto skoraj razpolovili.

Kljub občutnemu zmanjšanju poslovnih prihodkov pa zaradi vzporednega zmanjšanja poslovnih odhodkov ugotavljamo velik dobiček iz poslovanja, ki za 48,40 % oziroma 54.331 EUR presega dobiček iz poslovanja iz leta 2008.

Prihodki in odhodki iz financiranja so zmanjšali dobiček iz rednega poslovanja, vendar zaradi visokega dobička iz poslovanja niso ogrozili poslovnega izida.

Čisti poslovni izid leta 2009 je kljub osnovnemu zmanjšanju poslovnih prihodkov presegel čisti poslovni izid iz preteklega leta za 75,83 %, kar znaša 54.855 EUR.

V tekočem poslovnem letu se je v izkazu poslovnega izida poslovanje glede na prihodke in odhodke zmanjšalo bolj, kot se je zmanjšala bilanca stanja. V izkazu poslovnega izida so prihodki zmanjšani za 25,19 %, medtem ko se je aktiva v bilanci stanja je zmanjšala za 13,90 %.

#### **4.3 Analiza kazalnikov**

Računovodski kazalniki so relativna števila, ki se nanašajo na gospodarske kategorije, o katerih obstajajo računovodski podatki. Lahko so koeficienti, stopnje udeležbe ali indeksi. Dobijo se s primerjavo dveh kategorij. Če se količnik pomnoži s 100, se govori o odstotnem koeficientu, odstotku udeležbe ali odstotnem indeksu.

Glede na izhodišče v bilanci stanja in izkaza poslovnega izida ter glede na potrebe po finančnem in gospodarskem načinu presojanja se računovodski kazalniki skupinijo kot kazalniki **stanja financiranja** (vlaganja), kazalniki **stanja investiranja** (naložbenja),

kazalniki **vodoravnega finančnega ustroja**, kazalniki **obračanja**, kazalniki **gospodarnosti**, kazalniki **dobičkonosnosti**, kazalniki **dohodkovnosti** in kazalniki **denarne tokovnosti**. Kot obvezni kazalniki pri zunanjem poročanju se štejejo le tisti, ki so posebej navedeni v SRS 30.28. (<http://www.apolloplus.si/zbirke/slovenski-racunovodski-standardi/SRS29.pdf/view>, poglavje SRS 29, 2006, dne 28. 07. 2010).

Da bi pridobili kvalitetnejšo sliko poslovanja podjetja X, smo v analizo izkazov vključili tudi kazalnike, ki jih SRS 30.28 opredeljuje kot sestavino poslovnega poročila, 70. člen ZGD-1 pa določa, da mora analiza poslovanja vsebovati vse ustrezne kazalnike, ki bodo pripomogli k poštenemu prikazu poslovanja družbe.

V nadaljevanju se bomo osredotočili na izračun in pojasnila naslednjih kazalnikov:

- temeljne kazalnike stanja financiranja,
- temeljne kazalnike stanja investiranja,
- temeljne kazalnike vodoravnega finančnega ustroja,
- temeljne kazalnike gospodarnosti in
- temeljne kazalnike dobičkonosnosti.

#### **4.3.1 Temeljni kazalniki stanja financiranja (vlaganja)**

|    |                                                     | <b>2009</b> | <b>2008</b> | <b>indeks</b> |
|----|-----------------------------------------------------|-------------|-------------|---------------|
| a) | Obveznosti do virov sredstev                        | 517.121     | 600.622     | 86,10         |
| b) | Kapital                                             | 272.558     | 151.659     | 179,74        |
| c) | Osnovni kapital                                     | 24.536      | 24.536      | 100,00        |
| č) | Dolgovi                                             | 244.563     | 330.077     | 74,09         |
| d) | Dolgoročni dolgovi                                  | 83.959      | 110.330     | 76,10         |
| e) | Kratkoročni dolgovi                                 | 160.604     | 219.747     | 73,09         |
| f) | Kapital+dolg. dolgovi, rezerve+dolg. PČR            | 356.517     | 261.989     | 136,08        |
| g) | Kratkoročni dolgovi+kratkoročne PČR                 | 160.604     | 338.633     | 47,43         |
| 1. | Stopnja lastniškosti financiranja: <b>b/a*100</b>   | 52,70       | 25,25       | 208,75        |
| 2. | Stopnja dolžniškosti financiranja: <b>č/a*100</b>   | 47,30       | 54,96       | 86,04         |
| 3. | Stopnja dolgoročnosti financiranja: <b>f/a*100</b>  | 68,94       | 43,62       | 158,05        |
| 4. | Stopnja kratkoročnosti financiranja: <b>g/a*100</b> | 31,06       | 56,38       | 55,09         |

Tabela 4-4: Kazalniki stanja financiranja

Vir: lasten vir

S temi kazalniki ugotavljamo strukturo financiranja sredstev. Kazalniki izražajo tudi stopnjo finančne neodvisnosti podjetja. Za izračun teh kazalnikov izhajamo iz podatkov na pasivni strani bilance.

Podjetje za svojo dejavnost potrebuje sredstva, ki so lahko financirana iz različnih virov. Poznamo lastniške vire financiranja, ki so trajni viri (kapital) in pripadajo lastnikom podjetij, in pa dolžniške vire, ki si jih podjetje najame od kreditodajalcev, dobaviteljev ... in jih morajo vrniti.

Stopnja lastniškosti financiranja nas seznani z deležem kapitala v virih sredstev. Večji kot je delež kapitala v virih, večja je vrednost lastniškega deleža v virih, s tem pa je večja tudi finančna neodvisnost podjetja. V letu 2009 je znašal delež kapitala 52,70 %, kar pomeni, da se je glede na preteklo leto povečal skoraj za 80 % in s tem krepko povečal stabilnost podjetja.

Stopnja dolžniškosti financiranja pove, s kakšnim deležem tujih virov financira podjetje svoja sredstva. Večja kot je vrednost dolgov, večje je tveganje, da lahko podjetje zapade v finančno nestabilnost v primeru kriznih razmer. Cena dolgov (obresti) se namreč z zmanjšanjem poslovanja ne zmanjša in predstavlja nezanemarljivo vrednost med odhodki. S pomočjo kazalnika smo izračunali, da predstavljajo dolgovi 47,30 % delež vseh virov sredstev, kar predstavlja skoraj polovico vseh virov, vendar pa se približuje vrednosti 40 %, ki naj bi predstavljala pri podjetjih kapitalsko ustreznost in stabilnost.

Stopnja dolgoročnosti financiranja pove stopnjo financiranja dolgoročne narave (več kot leto dni). Visok delež tega kazalnika kaže na konzervativno finančno politiko podjetja. Z najemanjem dolgoročnih virov sicer zmanjšajo tveganje kratkoročne finančne nesposobnosti, prav tako pa sprejemajo tudi dejstvo, da so ti viri precej dražji. V letu 2009 je znašala stopnja pokritosti sredstev z dolgoročnimi viri kar 68,94 %, kar jasno kaže, da se je podjetje odločilo za manj tvegano, konzervativno poslovanje.

Stopnja kratkoročnosti financiranja pove stopnjo financiranja kratkoročne narave (manj kot leto dni). Kot smo že ugotovili pri zgornjem kazalniku, se je podjetje odločilo za manj tvegano politiko financiranja, kar je verjetno posledica svetovne finančne in likvidne

nestabilnosti. Delež kratkoročnega financiranja se je iz 56,38 % v letu 2008 zmanjšal na 31,06 % v letu 2009.

#### 4.3.2 Temeljni kazalniki stanja investiranja

|    |                                                                             | 2009    | 2008    | indeks |
|----|-----------------------------------------------------------------------------|---------|---------|--------|
| a) | Sredstva                                                                    | 517.121 | 600.622 | 86,10  |
| b) | Osnovna sredstva                                                            | 289.429 | 318.332 | 90,92  |
| c) | Kratkoročna sredstva                                                        | 208.883 | 248.396 | 84,09  |
| č) | OS+dolg. AČR+nal. nepremičnine+ dolg. finančne naložbe+dolg. posl. terjatve | 301.662 | 347.295 | 86,85  |
| 1. | Stopnja osnovnosti investiranja: <b>b/a*100</b>                             | 55,97   | 53,00   | 105,60 |
| 2. | Stopnja dolgoročnosti investiranja: <b>č/a*100</b>                          | 58,33   | 57,82   | 100,88 |

Tabela 4-5: Kazalniki stanja investiranja

Vir: lasten vir

S temi kazalniki ugotavljamo strukturo sredstev po vrstah. Za izračun teh kazalnikov izhajamo iz podatkov na aktivni strani bilance.

Stopnja osnovnosti investiranja pove, kolikšen je delež osnovnih sredstev med sredstvi. Pri tem kazalniku ne moremo opredeliti, kakšna je primerna vrednost kazalnika, saj je delež osnovnih sredstev v posameznem podjetju odvisen od panoge, v katero spada. Proizvodna ali storitvena podjetja imajo veliko količino osnovnih sredstev, medtem ko v trgovinski panogi prevladujejo gibljiva sredstva (zaloge). Na višino osnovnih sredstev pa vpliva tudi odpisanost osnovnih sredstev ter možne nove investicije podjetja oziroma odprodaje. Na podlagi kazalnika smo izračunali, da ima naše podjetje X 55,97 % delež osnovnih sredstev med vsemi sredstvi in je za 5,60 % večji kot v preteklem letu. Na podlagi porasta deleža osnovnih sredstev lahko rečemo, da podjetje skrbi za obnovo osnovnih sredstev ter odpisano vrednost le-teh nadomesti z novimi.

Stopnja dolgoročnosti investiranja izraža, kolikšen je delež dolgoročnih sredstev med vsemi sredstvi. Pri podjetju X smo s pomočjo kazalnika izračunali 58,33 % delež dolgoročnih sredstev v letu 2009 in je v primerjavi s preteklim letom ostal skoraj na enaki ravni.

### 4.3.3 Temeljni kazalniki vodoravnega finančnega ustroja

|                                                                                              | 2009    | 2008    | indeks |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|--------|
| a) Osnovna sredstva                                                                          | 289.429 | 318.332 | 90,92  |
| b) Kratkoročna sredstva                                                                      | 208.883 | 248.396 | 84,09  |
| c) Kratkoročne terjatve                                                                      | 148.026 | 161.482 | 91,67  |
| d) Likvidna sredstva (kratk. sredzaloge-terjatve)                                            | 60.831  | 86.914  | 69,99  |
| e) Kapital                                                                                   | 272.558 | 151.659 | 179,74 |
| f) Kratkoročni dolgovi                                                                       | 160.604 | 219.747 | 73,09  |
| 1. K. kapitalске pokritosti OS: $e/a \cdot 100$                                              | 94,17   | 47,64   | 197,67 |
| 2. K. neposredne pokritosti kratkoročnih obv.<br>(hitri koeficient): $d/f \cdot 100$         | 37,88   | 39,55   | 95,78  |
| 3. K. pospešene pokritosti kratkoročnih obv.<br>(pospešeni koeficient): $(d+c)/f \cdot 100$  | 130,04  | 113,04  | 115,04 |
| 4. K. kratk. pokritosti kratkoročnih obveznosti<br>(kratkoročni koeficient): $b/f \cdot 100$ | 130,06  | 113,04  | 115,06 |

Tabela 4-6: Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja

Vir: lasten vir

S temi kazalniki ugotavljamo, kakšna so financirana sredstva ali vrste sredstev in tudi sposobnost pokrivanja kratkoročnih obveznosti. Za izračun teh kazalnikov izhajamo iz podatkov na aktivni in pasivni strani balance.

Stopnja kapitalске pokritosti osnovnih sredstev pove, s kakšnimi viri so financirana osnovna sredstva. Če so osnovna sredstva 100 % pokrita s kapitalom, pravimo, da je primerno kapitalsko pokrita. Če je odstotek manjši, pomeni, da so delno financirana z dolgovi. Pri podjetju X se je v letu 2009 pokritost približala 100 %, kar pomeni, da se je zadolžilo za nabavo osnovnih sredstev samo za 5,83 %, kar ne moremo reči za preteklo leto, ko je bila kapitalska pokritost samo 47,64 %.

Hitri koeficient je kratkotrajnega značaja, saj nas seznani z razmerjem med likvidnimi sredstvi in kratkoročnimi dolgovi, ki pa se dnevno spreminjajo.

Pospešeni koeficient pove razmerje med kratkoročnimi terjatvami, ki jim odvzamemo zaloge (najmanj likvidna kratkoročna sredstva) in kratkoročnimi dolgovi. Glede na stopnjo količnika čez 100 % bi lahko rekli, da je pokritost dolgov zelo dobra.

Kratkoročni koeficient je pri podjetju X zelo podoben pospešenemu koeficientu, saj podjetje praktično nima zalog. Stopnja je večja od 100 %, kar pomeni, da ima kratkoročne dolgove pokrite s terjatvami, kar pomeni likvidno sposobnost.

#### 4.3.4 Temeljni kazalniki gospodarnosti

|                                                | 2009    | 2008      | indeks |
|------------------------------------------------|---------|-----------|--------|
| a) Kosmati donos iz poslovanja                 | 786.655 | 1.071.158 | 73,44  |
| b) Poslovni odhodki                            | 620.063 | 958.897   | 64,66  |
| 1) Stopnja gospodarnosti poslovanja: $a/b*100$ | 126,87  | 111,71    | 113,57 |

Tabela 4-7: Kazalniki gospodarnosti

Vir: lasten vir

S tem kazalnikom ugotavljamo uspešnost poslovanja podjetja. Za izračun tega kazalnika izhajamo iz izkaza poslovnega izida. Če je stopnja večja od 100 %, pomeni, da je podjetje s 100 enotami odhodkov ustvarilo več kot 100 enot prihodkov. Večji je odstotek, boljše je poslovanje. Podjetje X je v letu 2009 poslovalo zelo uspešno, saj je stopnja gospodarnosti 126,87 % in je za 13,57 % večja kot preteklo leto.

#### 4.3.5 Temeljni kazalniki dobičkonosnosti

|                                                 | 2009    | 2008   | indeks |
|-------------------------------------------------|---------|--------|--------|
| a) Čisti posl. izid obrač. obdobja              | 127.199 | 72.344 | 175,83 |
| b) Povprečni kapital (brez dobička tekočega l.) | 145.359 | 79.315 | 183,27 |
| c) Povprečni osnovni kapital                    | 24.536  | 24.536 | 100,00 |
| č) Vsota dividend za poslovno leto              | --      | --     | --     |
| 1) K.čiste dobičkonosnosti kapitala: $a/b*100$  | 87,51   | 91,21  | 95,943 |
| 2) K.dividendnosti osn. kapitala: $a/b*100$     | --      | --     | --     |

Tabela 4-8: Kazalniki dobičkonosnosti

Vir: lasten vir

S tem kazalnikom ugotavljamo dobičkonosnost podjetja, saj bo podjetje brez dobička ali celo z izgubo dolgoročno prenehalo delovati. Ob slabih poslovnih rezultatih ne bo interesa za vlaganje v podjetje, ne bo se moglo razvijati, s tem pa je obsojeno na propad.

Kazalnik čiste dobičkonosnosti kapitala. V podjetju X je stopnja čiste dobičkonosnosti kapitala 87,51 %, kar je izredno dobro, saj nam pove, da je kapital ustvarilo glede na delež 87,51 % čistega dobička, njegova donosnost pa v letu 2009 znaša 87,51 %. Mnogo ljudi primerja stopnjo čiste dobičkonosnosti kapitala s stopnjo dolgoročnih vezav pri banki, kar nas še enkrat prepriča, da je dobičkonosnost izredna.

## **5 POMEN INFORMACIJ IZ LETNEGA POROČILA ZA UPORABNIKE**

Z letnim poročilom podjetje obvešča vse interesne skupine o poslovanju in aktivnostih družbe v zadnjem obračunskem obdobju. Zato je pri pripravi letnega poročila bistveno, da se v podjetju vprašajo, kaj želijo interesne skupine izvedeti, nikakor pa ne sme biti izhodišče: »To želimo sporočiti uporabnikom.« (Horvat, 2000, str. 38)

### ***5.1 Pomen informacij za skupščino***

Lastnike kapitala zanima predvsem donosnost njihovega kapitala. Izvedeti želijo, ali se povečuje vrednost njihove naložbe, ali je naložba stabilna. Zanimiva sta jim tudi višina in način delitve čistega dobička. Nadalje jih zanima, kako je podjetje poslovalo v preteklem letu, ali je poslovalo izredno dobro, ali pa je podjetje morda poslovalo z izgubo.

V poglavju 4 »Analiziranje letnega poročila podjetja X« smo ugotovili, da se je v obravnavanem primeru čisti poslovni izid poslovnega leta v primerjavi z lanskim letom povečal za 75,83 %. Na podlagi izrednih rezultatov se je povečal tudi delež kapitala v virih na 52,70 %, kar pomeni, da se stabilnost podjetja povečuje in postaja dokaj finančno neodvisno. Ugotovili smo tudi, da je višina čistega dobička izjemno visoka, ker podjetje nima statusa delniške družbe, v letnem poročilu še ni predloga o delitvi dobička in je v predlogu razdelitve dobiček razporejen med nerazporejeni dobiček.

V poglavju 4 smo obravnavali tudi podatke o poslovanju. V analizi izkaza poslovnega izida smo ugotovili, da je kosmati donos kar za 25 % manjši kot v letu 2008, vendar je hitro prilagajanje kritičnemu stanju v gospodarstvu pripomoglo k temu, da so namesto s slabšimi rezultati, zaključili leto izredno uspešno.

Na podlagi vseh informacij, ki smo jih pridobili s pomočjo običajne analize in kazalnikov iz letnega poročila, lahko ugotovimo, da smo odgovorili na vsa vprašanja, ki jih potrebuje skupščina za svoje odločitve.

## ***5.2 Pomen informacij za nadzorni svet***

Na podlagi nove zakonodaje je nadzornemu svetu dana naloga potrjevanja letnega poročila družbe. Na podlagi tega in dejstva, da je funkcija nadzornega sveta nadzorovanje poslovanja družbe in je za to tudi odgovorno, potrebuje za svoje odločitve najpomembnejše informacije: čisti poslovni izid tekočega leta v primerjavi s preteklim letom, vse postavke kapitala, višino prihodkov in odhodkov, zadolženost družbe, terjatve in likvidno sposobnost.

Na podlagi analiz in kazalnikov iz poglavja 4 lahko odgovorimo na vsa vprašanja, ki bodo pomagala članom nadzornega sveta pri odločitvah.

Ugotovili smo, da so vse postavke kapitala v porastu, kar utrjuje stabilnost podjetja. Na podlagi stopnje dolžniškosti financiranja smo ugotovili, da predstavljajo dolgovi 47,30 % virov sredstev in se približujejo vrednosti 40 %, ki naj bi predstavljala pri podjetjih kapitalsko ustreznost in stabilnost. Stopnja dolgoročnosti financiranja nam pove, da znaša stopnja pokritosti sredstev z dolgoročnimi viri kar 68,94 % in da se je podjetje odločilo za manj tvegano, konzervativno poslovanje. Pospešeni in kratkoročni koeficient nam povesta, da ima podjetje kratkoročne dolgove kar 130 % pokrite s kratkoročnimi terjatvami, kar pomeni dobro likvidno sposobnost. Kot je razvidno iz analize, je imelo podjetje za 25,19 % manj prihodkov od prodaje kot v letu 2008, vendar je na podlagi zmanjšanja odhodkov uspelo ustvariti čisti poslovni izid, ki je večji od preteklega za kar 75,83 %.

Ugotovili smo tudi, da postaja podjetje kapitalsko ustrezno in stabilno, da se podjetje ne financira tvegano, ampak raje uporablja konzervativni način poslovanja, je likvidno sposobno in je kljub splošni gospodarski krizi, katere posledica so 25,19 % manjši prihodki, na podlagi hitrih ukrepov povečalo svoj čisti poslovni izid in s tem smo odgovorili na vsa vprašanja.

## ***5.3 Pomen informacij za poslovodstvo***

Čeprav ima uprava dostop do vseh informacij o delovanju družbe tudi med letom, je zanj nedvomno zelo pomembno letno poročilo, saj je poročilo skupek informacij celega podjetja z vsemi analizami in primerjavami s preteklimi leti.

Letno poročilo podaja informacije o dejanski uspešnosti podjetja, pravilni izbiri poslovne politike, donosnosti kapitala in prosperiteti družbe.

Na vsa ta vprašanja dobimo informacije z analizo letnega poročila, ki smo jo podrobneje opisali v poglavju 4.

Kot je razvidno iz analize, je imelo podjetje za 25,19 % manj prihodkov od prodaje kot v letu 2008. Vendar je na podlagi hitrih ukrepov uprave in zmanjšanja odhodkov uspelo ustvariti čisti poslovni izid, ki je večji od preteklega za kar 75,83 %. Tako lahko sklepamo, da so vse postavke kapitala v porastu, kar utrjuje stabilnost podjetja. Na podlagi stopnje lastniškosti financiranja smo ugotovili, da predstavlja delež kapitala 52,70 % virov sredstev. S tem se približuje vrednosti 60 %, ki naj bi predstavljala pri podjetjih kapitalsko ustreznost in stabilnost. Stopnja dolgoročnosti financiranja nam pove, da znaša stopnja pokritosti sredstev z dolgoročnimi viri kar 68,94 % in da se je podjetje odločilo za manj tvegano, konzervativno poslovanje. Pospešeni in kratkoročni koeficient nam povesta, da ima podjetje kratkoročne dolgove kar 130 % pokrite s kratkoročnimi terjatvami, kar pomeni dobro likvidno sposobnost.

#### ***5.4 Pomen informacij za delavce***

Zaposlene zanima poslovanje družbe predvsem z vidika stalnosti zaposlitve in s tem zanesljivosti in primernosti njihovih zaslužkov in ostalih prejemkov, ki izvirajo iz zaposlitve ter socialnega in zdravstvenega varstva.

Tudi na ta vprašanja smo dobili odgovore v analizi letnega poročila podjetja. Analiza prikazuje, da se kapital družbe vsako leto povečuje, kar utrjuje stabilnost podjetja. S kazalnikom dolgoročnosti financiranja smo ugotovili, da posluje podjetje dokaj konzervativno in ne uporablja tveganih financiranj. Z izračunom pospešenega in kratkoročnega koeficienta ugotovimo, da ima podjetje kratkoročne dolgove kar 130 % pokrite s kratkoročnimi terjatvami, kar pomeni dobro likvidno sposobnost. V izkazu poslovnega izida (Tabela 4-3) pa nam podatki kažejo, da se število zaposlenih v podjetju večja.

Na podlagi informacij, ki smo jih dobili iz analiz, lahko sklepamo, da podjetje posluje konzervativno, stabilnost podjetja se povečuje, prav tako nima likvidnostnih težav. Ugotovili smo torej, da delovna mesta ne bi smela biti ogrožena.

### ***5.5 Pomen informacij za ostale uporabnike informacij***

Tudi ostali uporabniki uporabljajo informacije, ki jih pridobijo z analizo letnega poročila.

**Posojilodajalce** oziroma banke zanima predvsem varnost njihovih naložb, plačilna sposobnost podjetja ter dolgoročna stabilnost podjetja.

Na podlagi stopnje lastniškosti financiranja smo ugotovili, da je delež kapitala v obveznostih do virov sredstev narasel na 52,70 % in se približuje vrednosti, ki predstavlja kapitalsko ustreznost in stabilnost podjetja. Izračun pospešenega in kratkoročnega kazalnika je pokazal, da ima podjetje zelo visoko stopnjo pokritosti obveznosti s terjatvami, kar kaže na dobro likvidno sposobnost podjetja.

**Državo** zanima predvsem poslovanje podjetja in posledično plačevanje dajatev.

Iz tabele 4-3 »Izkaz poslovnega izida podjetja X za leto 2009 v primerjavi z izkazom za leto 2008« sledi, da je imelo podjetje v letu 2009 dobiček iz rednega poslovanja v višini 164.410 EUR, izračunana obveznost za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb pa znaša 35.020 EUR.

**Dobavitelje** zanima predvsem plačilna sposobnost in tudi rast podjetja ter s tem možnost večjega sodelovanja. Enake informacije potrebujejo tudi kupci. Zanimiv podatek je plačilna sposobnost za možne daljše plačilne roke, poleg tega jim je ob rasti in stabilnosti zagotovljena nemotena dobava blaga oziroma storitev, ki jih potrebujejo pri poslovanju.

Izračun pospešenega in kratkoročnega kazalnika pa nam je pokazal, da ima podjetje zelo visoko stopnjo pokritosti obveznosti s terjatvami, kar nam kaže na dobro likvidno sposobnost podjetja. Na podlagi stopnje lastniškosti financiranja sklepamo, da je delež kapitala v

obveznostih do virov sredstev narasel na 52,70 % in se približuje vrednosti, ki predstavlja kapitalsko ustreznost in stabilnost podjetja.

Tako kot možne vlagatelje kapitala kakor tudi konkurenčna podjetja (prevzem) zanima predvsem donosnost kapitala, ustaljenost, politika delitve dobička, finančni položaj podjetja in kakovost uprave. Zanimajo jih torej enake informacije kot delničarje.

V poglavju 4 smo ugotovili, da se je čisti poslovni izid poslovnega leta v primerjavi z lanskim letom povečal za 75,83 %. Na podlagi izrednih rezultatov se je povečal tudi delež kapitala v virih na 52,70 %, kar pomeni, da se stabilnost podjetja povečuje in postaja dokaj finančno neodvisno. Ugotovili smo tudi, da je višina čistega dobička izjemno visoka, ker pa ni delniška družba, v letnem poročilu še ni predloga o delitvi dobička in je v predlogu razdelitve razporejen med nerazporejeni dobiček. V analizi izkaza poslovnega izida smo ugotovili, da je kosmati donos kar za 25 % manjši kot v letu 2008, vendar je hitro prilagajanje kritičnemu stanju v gospodarstvu pripomoglo k temu, da so namesto s slabšimi rezultati zaključili leto izredno uspešno.

## 6 SKLEPNE UGOTOVITVE

V današnjih, hitro spreminjajočih se razmerah si ne moremo zamišljati uspešnega odločanja brez ustreznih informacij. Pomen računovodskih informacij kot podlage za sprejemanje poslovnih odločitev se povečuje s stopnjevanjem hitrosti gospodarskega razvoja. V slovenskem gospodarskem prostoru se je z uvedbo lastniškega kapitala vloga računovodske informacije močno spremenila.

Za računovodske informacije se zanimajo različne interesne skupine, katerih cilji se glede poslovanja podjetja med seboj razlikujejo. Enake informacije so podlaga za odločanje različnih interesnih skupin. V podjetju v skladu s svojimi pristojnostmi odločajo: uprava, nadzorni svet, skupščina in delavci. Posredno na njihove odločitve vplivajo tudi različne interesne skupine zunaj podjetja, kot so: država, javnost, kupci, dobavitelji in posojilodajalci.

Pri teoretičnem proučevanju različnih vrst informacij smo ugotovili, da so računovodski izkazi, ki so sestavni del letnega poročila podjetja, temeljna informacija, ki jo za svoje odločanje v podjetju in izven njega (notranji in zunanji uporabniki informacij) uporablja večina uporabnikov teh informacij.

Da bi potrdili oziroma zavrgli tezo, smo na praktičnem primeru ugotavljali, katere informacije je mogoče dobiti na vseh nivojih odločanja.

Z analizo primera letnega poročila smo ugotovili, da je o poslovanju, stabilnosti, likvidnosti, strukturi, opremljenosti in rasti mogoče dobiti informacije že iz letnega poročila mikro podjetja, ki jim po zakonu ni potrebno sestavljati poslovnega poročila. Njihovo letno poročilo je lahko sestavljeno iz letnega računovodskega poročila (bilanca stanja, izkaz poslovnega izida, pojasnila). Informacij, ki niso računovodskega značaja, oziroma neračunovodskih podatkov nismo mogli pridobiti. Te podatke lahko pridobimo iz poslovnega poročila, kjer najdemo informacije o gospodarskem gibanju podjetja, analizi poslovanja, zaposlenih, delničarjih, poslovnih partnerjih, raziskavah podjetja, okoljevarstveni dejavnosti in načrtih podjetja za prihodnost.

Zaradi hitrih sprememb na trgu in zaradi potreb po aktualnih informacijah, ki so potrebne za hitre odločitve, notranji uporabniki računovodskih informacij (vodstvo na vseh nivojih) vedno bolj uporabljajo informacije občasnih, pobudnih in informativnih poročil. Praksa je namreč pokazala, da lahko le s hitrimi in pravilnimi informacijami sledimo oziroma prehitimo konkurenco.

## 7 LITERATURA IN VIRI

1. BERGANT, A., GRIVEC, M., JERIČ TURK, M., MAHER, N.: *Računovodstvo, skripta za 2. letnik*, Visoke šole za upravljanje in poslovanje, Ljubljana, 2005.
2. CHANDLER, J.: *Practical Business Planing*, McGraw-Hill Book Company, 1987.
3. DOMINKO, Š., HOJAK, S.: *Poslovodno računovodstvo*, Academia d.o.o., Maribor, 2006.
4. HOČEVAR, M.: *Planiranje in kontrola poslovanja*, Ekonomska fakulteta, Ljubljana, 1998.
5. HOJAK, S.: *Magistrsko delo*, Univerza v Ljubljani Ekonomska fakulteta, Ljubljana, 2002.
6. HORVAT, T.: *Priprava letnega poročila za komuniciranje z interesnimi skupinami podjetja*, Gospodarski vestnik, Ljubljana, 2000.
7. ISACA: *Cilji urejanja informacij in z njimi povezane tehnologije*, Revizor, Ljubljana, 1997.
8. KOLENC, T., LOGAR, D.: *Analiza bilanc in revizija*, 1. izdaja za interno uporabo; Višja strokovna šola Academia, Maribor, 2007.
9. KOLETNIK, F.: *Proučevanje (analiziranje) računovodskih izkazov*, EPF, Maribor, 2006.
10. *Kodeks računovodskih načel: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije*, Ljubljana, 1995.
11. ODAR, M.: *Računovodsko poročanje za leto 2007*, Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije, Ljubljana, 2008.
12. TURK, I., KAVČIČ, S., KOKOTEC-NOVAK, M.: *Poslovodno računovodstvo*, Slovenski inštitut za revizijo, Ljubljana, 1998.
13. [http://www.si-revizija.si/racunovodje/SRS\\_2006.php](http://www.si-revizija.si/racunovodje/SRS_2006.php), SRS 2006, dne 30. 08. 2006.
14. <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200965&stevilka=3036>, ZGD-1-UPB3, dne 13. 07. 2010.
15. <http://www.finance.si/147>, FINANCE, dne 02. 06. 2008.
16. <http://www.apolloplus.si/zbirke/slovenski-racunovodski-standardi/SRS29.pdf/view>, SRS, 2006, dne 28. 07. 2010.
17. <http://www.visokašola.com/pripone/RACUNOVODSTVO.doc>, dne 28. 08. 2006.

## 8 PRILOGE

### Priloga 1: Pojasnila podjetja x

#### **POJASNILA IN RAZKRITJA K BILANCI STANJA NA DAN 31. 12. 2009 IN K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA V OBDOBJU OD 01. 01. 2009 DO 31. 12. 2009**

##### **1. Podlaga za izdelovanje**

Priloženi računovodski izkazi so bili izdelani skladno z SRS. Ti izkazi so izdelani na podlagi izvirnih vrednosti.

##### **2. Neopredmetena dolgoročna sredstva**

Neopredmetena dolgoročna sredstva so vrednotena po nabavni vrednosti. Metoda amortiziranja, ki jo družba uporablja, je enakomerno časovno amortiziranje.

v EUR brez centov na dan 31. 12. 2009

|                                              |              |
|----------------------------------------------|--------------|
| Premoženjske pravice                         | 19.901       |
| Popravek vrednosti premoženjskih pravic      | 12.064       |
| <b>Skupaj neopredmetena osnovna sredstva</b> | <b>7.836</b> |

##### **3. Opredmetena osnovna sredstva**

Amortizacija se za vsa sredstva obračunava posamično. Družba amortizira osnovna sredstva časovno enakomerno v času ocenjene dobe uporabe posameznega osnovnega sredstva. V letu 2009 smo za osnovna sredstva, ki so bila nabavljena, uporabljali naslednje letne amortizacijske stopnje:

|                                       |         |
|---------------------------------------|---------|
| Zidani gradbeni objekti               | 5,00 %  |
| Računalniška oprema                   | 50,00 % |
| Pisarniška oprema                     | 25,00 % |
| Instrumenti za opravljanje dejavnosti | 25,00 % |
| DI, ki se vodi skupinsko              | 25,00 % |
| Druga vlaganja                        | 10,00 % |

Družba zaradi oslabitve prevrednoti osnovna sredstva praviloma takoj, sicer pa najmanj takrat, ko njihova knjigovodska vrednost presega nadomestljivo več kot za 20 %. Kot nadomestljiva vrednost se upošteva čista prodajna vrednost ali vrednost pri uporabi, in sicer tista, ki je večja. Družba vsaka tri leta ugotavlja morebitne okrepitve pri nepremičninah. Pri tem ji pomagajo pooblaščenec ocenjevalci vrednosti sredstev. Okrepitve se evidentira, če poštena vrednost nepremičnin za več kot 20 % presega neodpisano knjigovodsko vrednost na isti dan.

v EUR brez centov na dan 31. 12. 2009

|                                            |                |
|--------------------------------------------|----------------|
| Zgradbe                                    | 245.846        |
| Druga oprema                               | 231.565        |
| Drobni inventar                            | 13.235         |
| Popravek vrednosti zgradb                  | -53.792        |
| Popravek vrednosti druge opreme            | -142.026       |
| Popravek vrednosti drobnega inventarja     | -13.235        |
| <b>Skupaj opredmetena osnovna sredstva</b> | <b>281.593</b> |

#### 4. Terjatve

##### Kratkoročne terjatve

Terjatve so sestavljene v prvi vrsti iz terjatev do kupcev, nastalih v normalnem toku poslovanja. V bilanci stanja so terjatve prikazane v neto vrednosti, kar pomeni, da so zmanjšane za popravek vrednosti za sporne in dvomljive terjatve. Družba ne oblikuje

pavšalnega popravka terjatev, pač pa pred sestavitvijo računovodskih izkazov preveri ustreznost izkazane velikosti posamezne terjatve. Kratkoročne terjatve predstavljajo terjatve do kupcev in denarna sredstva na transakcijskem računu Družbe.

v EUR brez centov na dan 31. 12. 2009

|                                     |                |
|-------------------------------------|----------------|
| Kratkoročne terjatve do kupcev      | 131.453        |
| Kratkoročne terjatve do drugih      | 16.599         |
| Denarna sredstva                    | 57.539         |
| <b>Kratkoročne terjatve skupaj:</b> | <b>205.591</b> |

#### **Dolgoročne terjatve**

Dolgoročne terjatve predstavljajo terjatve za dane kredite povezanim osebam v višini 8.664 EUR. Obrestujemo jih po obrestni meri, ki je določena s strani Ministrstva za finance za poslovanje med povezanimi osebami.

v EUR brez centov na dan 31. 12. 2009

|                                    |              |
|------------------------------------|--------------|
| Dolgoročne terjatve za posojila    | 8.664        |
| <b>Dolgoročne terjatve skupaj:</b> | <b>8.664</b> |

#### **5. Aktivne časovne razmejitve**

Aktivne časovne razmejitve v vrednosti 6.576 EUR predstavljajo kratkoročno odložene stroške, ki bodo nastali v prihodnjem letu.

#### **6. Poslovne obveznosti**

##### **Kratkoročne poslovne in finančne obveznosti**

Kratkoročne poslovne obveznosti predstavljajo obveznosti do dobaviteljev, obveznosti do zaposlenih in druge poslovne obveznosti.

Kratkoročne finančne obveznosti pa predstavljajo obveznosti za prejete kredite do bank.

v EUR brez centov na dan 31. 12. 2009

Kratkoročne obveznosti do 31.948

dobaviteljev

Druge kratkoročne obveznosti iz 96.485

poslovanja

Kratkoročne finančne obveznosti do 32.171

bank

**Skupaj kratkoročne obveznosti: 160.604**

### **Dolgoročne finančne obveznosti**

Dolgoročne finančne obveznosti na dan 31. 12. 2009 predstavljajo obveznosti za nakup poslovnih prostorov v skupni vrednosti 68.196 EUR in obveznosti za odplačilo nakupa službenih vozil v višini 15.763 EUR.

## **7. Kapital**

Osnovni kapital Družbe znaša 24.536 EUR in je razdeljen na 2 deleža. Družba izkazuje v bilanci stanja na dan 31. 12. 2009 naslednje sestavine kapitala:

v EUR brez centov na dan 31. 12. 2009

|                         |                |
|-------------------------|----------------|
| Osnovni kapital         | 24.536         |
| Kapitalske rezerve      | 1.501          |
| Zakonske rezerve        | 2.454          |
| Preneseni čisti dobiček | 116.868        |
| Nerazporejeni dobiček   | 127.199        |
| <b>Kapital skupaj:</b>  | <b>272.558</b> |

Družba ima oblikovan lastni delež.

## 8. Prihodki

Čisti prihodki od prodaje so izkazani na podlagi dogovorjenih prodajnih cen, navedenih na računih, zmanjšani za dogovorjene popuste. Izredni prihodki so neobičajne postavke, ki v obračunskem obdobju povečujejo poslovni izid nad tistim iz rednega poslovanja (izravnave).

v EUR brez centov leto 2009

|                                      |                |
|--------------------------------------|----------------|
| Prih. od prodaje storitev na domačem | 786.103        |
| trgu                                 |                |
| Drugi poslovni prihodki              | 552            |
| Finančni prihodki                    | 5.645          |
| Drugi prihodki                       | 1.124          |
| <b>Skupaj prihodki:</b>              | <b>793.424</b> |

## 9. Odhodki

Poslovni odhodki so stroški materiala in storitev, obsegajoč vse stroške materiala in storitev, ki so nastali v zvezi z izvajanjem poslovnega procesa. Stroški materiala so izkazani po dejanskih zneskih na podlagi obračunov dobaviteljev. Stroški storitev, razen povračil stroškov zaposlenim v zvezi z delom, ter stroški najemnin so izkazani po dejanskih zneskih na podlagi obračunov dobaviteljev. Najemnine so izkazane v višini obračunanih zneskov v skladu z najemno pogodbo.

v EUR brez centov leto 2009

|                                              |                |
|----------------------------------------------|----------------|
| Stroški materiala                            | 37.883         |
| Stroški storitev                             | 349.117        |
| <b>Skupaj stroški materiala in storitev:</b> | <b>386.999</b> |

Stroški dela obsegajo stroške bruto plač in nadomestil, prispevke in davke ter druge stroške v zvezi z zaposlenimi (prehrana, prevoz). Družba je plače in druge stroške dela ter povračila stroškov zaposlenim obračunavala in izplačevala po Splošni kolektivni pogodbi za

gospodarstvo ter v skladu z Uredbo o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih prejemkov, ki se pri ugotavljanju davčne osnove priznavajo kot odhodek.

v EUR brez centov leto 2009

|                                 |                |
|---------------------------------|----------------|
| Stroški plač                    | 111.548        |
| Stroški socialnih zavarovanj    | 7.840          |
| Stroški pokojninskih zavarovanj | 9.830          |
| Drugi stroški dela              | 22.192         |
| <b>Skupaj stroški dela:</b>     | <b>151.410</b> |

**Odhodke za obresti** predstavljajo obresti za najete dolgoročne kredite.

## **10. Obdavčitev**

Davek od dobička se v skladu s slovensko zakonodajo obračunava od obdavčljivega dohodka družbe. Obveznost za davek bremeni obdobje, v katerem je davčna obveznost nastala. Družba nima časovnih razlik med računovodskimi izkazi za poslovne namene in računovodskimi izkazi za davčne namene. Družba X je davčni zavezanec za davek na dodano vrednost.

## **11. Poslovni izid in predlog razporeditve dobička**

Za poslovno leto 2009 je družba v izkazu poslovnega izida ugotovila čisti dobiček iz rednega delovanja v znesku 127.199 EUR. Bilančni dobiček na dan 31. 12. 2009 znaša 203.389 EUR in ostane nerazporejen.

Maribor, dne 30. 03. 2010